

*Załącznik do uchwały Nr XXII/1952021
Rady Gminy Padew Narodowa
z dnia 26 listopada 2021 roku*

STRATEGIA
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Padew Narodowa
na lata 2021-2025

Spis treści

WSTĘP	str. 3
Rozdział I Charakterystyka Gminy Padew Narodowa.....	str. 16
1.1 Podstawowe informacje o gminie	str. 16
1.2 Demografia	str. 17
1.3 Infrastruktura techniczna	str. 19
1.4 Rolnictwo	str. 22
1.5 Infrastruktura kulturalno – oświatowa	str. 23
1.6 Sport, turystyka, rekreacja	str. 31
1.7 Sektor pozarządowy	str. 32
Rozdział II Sytuacja społeczna gminy	str. 34
2.1 Bezpieczeństwo publiczne	str. 34
2.2 Bezrobocie	str. 35
2.3 Problemy uzależnień i przemocy w rodzinie	str. 36
2.4 Sytuacja osób niepełnosprawnych	str. 41
2.5 Sytuacja osób starszych	str. 45
2.6. Bezdomność	str. 49
2.7 Problemy równości płci	str. 49
2.8 Sytuacja dziecka	str. 54
2.9. Pomoc społeczna	str. 58
2.10 Problemy społeczne w opinii środowiska lokalnego	str. 73
2.11 Analiza SWOT	str. 76
2.12 Podsumowanie	str. 78
Rozdział III Część programowa	str. 80
3.1. Misja, cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań	str. 80
3.2 Wdrożenie strategii, monitorowanie jej realizacji	str. 91
3.3 Program zmian	str. 91
3.4 Programy i projekty	str. 93

WSTĘP

Strategia rozwiązywania problemów społecznych pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej, określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania istniejących problemów społecznych i zminimalizowania skutków szeroko rozumianych kwestii społecznych. Dokument stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej. Wdrażanie i kontrola realizacji planów strategicznych umożliwia dostosowanie funkcjonowania jednostek terytorialnych do zmian zachodzących w otoczeniu.

Dokument został przygotowany na lata 2021-2025. Jest zgodny z założeniami odnoszącymi się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne. Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

Zarządzeniem Nr 68/2020 Wójta Gminy Padew Narodowa z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie powołania Zespołu do udziału w pracach nad powstaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa na lata 2021-2025.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa składa się z trzech zasadniczych części: wprowadzającej, analityczno-diagnostycznej i programowej.

Wprowadzenie zawiera ogólne informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań zewnętrznych (prawnych i programowych) tworzenia dokumentu.

Część analityczno-diagnostyczna zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji gospodarczo-społecznej w gminie, która została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (SWOT), a także analizie ankiet, skierowanych do mieszkańców gminy.

Część programowa zawiera najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Są one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań. W części programowej są również wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania i czas realizacji wyznaczonych w dokumencie działań. Ponadto przedstawione są ramy finansowe strategii,

prognoza zmian, a także informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu oraz prowadzenia monitoringu jego realizacji. Dla realnej oceny stopnia wdrożenia dokumentu przygotowano wykaz wskaźników monitoringowych.

Uwarunkowania zewnętrzne tworzenia strategii

Podstawy prawne

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych -podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej- jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2020, poz. 1876), który w ramach zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym przewiduje „*opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka*”.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne.

Podstawy strategiczno - programowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Dokumenty europejskie i krajowe

Strategia Europa 2030 – Strategia na rzecz zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia Europa 2030 – Strategia na rzecz zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu gospodarki europejskiej i powrót na ścieżkę rozwoju. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje powiązane priorytety:

1. Odnowienie modelu gospodarczego i społecznego.
2. Wzrost dzięki wiedzy: uwolnienie potencjału jednostki
3. Demograficzne wyzwanie: starzenie się społeczeństwa, migracja i integracja.
4. Bezpieczeństwo energetyczne i zmiana klimatu: nowa rewolucja przemysłowa.
5. Bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne: wieczne wyzwania.

Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2021-2027

Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2021-2027 (WRF) określają priorytety Unii Europejskiej i stanowią dla nich ramy polityczne i budżetowe. Na wniosek Komisji Europejskiej objęto Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności wspólnymi ramami strategicznymi, które obejmują również Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki. Na podstawie przyjętych założeń na okres programowania Europejski Fundusz Społeczny zapewni finansowanie działań strukturalnych na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w ramach czterech głównych obszarów inwestycji: zatrudnienia, edukacji, włączenia społecznego i usprawniania administracji publicznej. Natomiast Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji posłuży do finansowania pomocy na rzecz pracowników zwolnionych w następstwie poważnej zmiany strukturalnej oraz łagodzenia skutków, jakie dla rolników pociągają nowe umowy handlowe. W dziedzinie wzrostu zatrudnienia i spójności wprowadzono nowy instrument, jakim jest zarządzany centralnie program „Łącząc Europę”, który ma na celu finansowanie priorytetowych przedsięwzięć infrastrukturalnych w dziedzinie energii, transportu oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych, których realizacja leży w interesie całej Unii Europejskiej. Głównym celem programu „Zdrowie na rzecz wzrostu” jest współpraca z państwami członkowskimi mająca na celu ochronę obywateli przed transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi, osiągnięcie większej stabilności usług opieki zdrowotnej oraz poprawy stanu zdrowia społeczeństw.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem mającym na celu pomoc w procesie włączania się Polski w modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. W ramach obszarów życia społecznego wyznaczonych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej sformułowano następujące priorytety:

- wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym,
- poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim,
- upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy, rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci,
- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego,
- ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych, ograniczenie bezrobocia długookresowego, zmniejszenie bezrobocia młodzieży,
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy, upowszechnienie kształcenia ustawicznego,
- wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności,
- powszechne ubezpieczenie zdrowotne,

- objęcie kobiet i dzieci programami zdrowia publicznego,
- wzrost dostępu do mieszkań grup najbardziej zagrożonych bezdomnością, dostęp do pracowników socjalnych,
- rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby objętych usługami ,
- zaangażowanie obywateli w działalność społeczną, dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Dokumenty regionalne i lokalne

Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego

Dokument „Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego – Podkarpackie 2030” został przyjęty uchwałą Nr XXVII/458/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 roku. Strategia, stanowiąc całościową koncepcję rozwoju województwa w kilkunastoletnim horyzoncie czasowym wskazała cele oraz zidentyfikowała programy wojewódzkie, poprzez które jest realizowana.

Analiza założeń pierwotnego dokumentu wykazała trafność doboru celów Strategii, dlatego też podstawowy układ celów i priorytetów zawartych w zaktualizowanym dokumencie stanowi kontynuację i nawiązanie do dokumentu wyjściowego. Istotną zmianą jest natomiast wyakcentowanie priorytetów nawiązujących do Strategii Lizbońskiej.

Dokument „Strategia rozwoju województwa podkarpackiego- Podkarpackie 2030” został opracowany z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, rozumianej jako zachowanie równowagi pomiędzy celami gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi.

Wizja rozwoju województwa podkarpackiego

W 2030 roku województwo podkarpackie to obszar innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego, odpowiedzialnie wykorzystujący wewnętrzne potencjały i zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców we wszystkich subregionach oraz lider rozwoju wśród województw makroregionu Polski Wschodniej i aktywny uczestnik relacji transgranicznych.

Scenariusze rozwojowe reprezentują następujące wymiary uwarunkowań zewnętrznych i wewnątrz wojewódzkich:

- gospodarkę światową i polską w sytuacji kontynuacji dobrej koniunktury gospodarczej, lekkiego spowolnienia i krótkotrwałego kryzysu w pierwszej połowie lat dwudziestych,
- brak wsparcia polityką spójności UE i wsparcie województwa w trzech wariantach jego wymiaru finansowego na poziomie 4,1 mld euro jako podstawowego, 4,6 mld euro jako optymistycznego i 3,6 mld euro jako pesymistycznego,
- sprawności instytucjonalnej regionu w zakresie prowadzenia polityki rozwoju i tym samym efektywne wykorzystywanie środków na finansowanie rozwoju.

Cele Strategii tj. główny i poszczególnych priorytetów, wskazują finalne efekty, pożądane z poziomu rozwoju gospodarczego i społecznego województwa. Wpisują się one również w cele zaprojektowane dla Europy, która ma być bardziej inteligentna, bardziej zielona i wolna od zanieczyszczeń węglowych, lepiej powiązana, bardziej społeczna i bliżej obywateli.

Poszczególne priorytety:

1. Gospodarka i nauka.
2. Kapitał ludzki i społeczny.
3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska:
4. Dostępność usług.
5. Terytorialny wymiar strategii.

Wojewódzki Program Pomocy Społecznej na lata 2016-2023

Celem strategicznym Wojewódzkiego Programu Pomocy Społecznej jest zwiększenie efektywności systemu pomocy i integracji w województwie

Cel operacyjny I:

Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego w województwie

Działania:

Wdrażanie nowych rozwiązań w zakresie integracji i reintegracji osób zagrożonych bądź dotkniętych wykluczeniem społecznym.

Wspieranie działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wspieranie programów i inicjatyw na rzecz pomocy osobom zagrożonym bądź dotkniętym wykluczeniem społecznym.

Wzmocnienie i skoordynowanie współpracy podmiotów działających na rzecz osób wykluczonych społecznie.

Zwiększenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego na rzecz osób wykluczonych społecznie.

Cel operacyjny II:

Wspieranie rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Działania:

Wdrażanie i promowanie różnorodnych form wsparcia rodziny (np. streetworking, asystentura rodziny itp.).

Wspieranie działań organizacji prowadzących placówki wsparcia dziennego.

Wspieranie działań pomocowych realizowanych w placówkach stacjonarnych i dziennych, ogniskach wychowawczych, świetlicach i klubach środowiskowych dla dzieci, młodzieży.

Promowanie zdrowego modelu życia i pozytywnych wzorców rodziny.

Wspieranie działań profilaktycznych i wczesnej interwencji w rodzinie.

Rozwijanie modelowego systemu poradnictwa i edukacji dla rodziców w zakresie rozpoznawania zagrożeń opiekuńczo-wychowawczych.

Cel operacyjny III:

Zwiększenie i rozwój oferty świadczeń pomocy społecznej dla seniorów

Działania:

Wspieranie organizowania grup samopomocowych osób starszych oraz inicjowanie pomocy sąsiedzkiej w środowisku lokalnym.

Włączenie wolontariuszy i innych grup społecznych w niesienie pomocy osobom starszym.

Rozwój form pomocy środowiskowej, dziennej i usług opiekuńczych skierowanych do ludzi starszych.

Wspieranie działań wzmacniających więzi międzypokoleniowe.

Inicjowanie współpracy instytucji pomocy społecznej i organizacji pozarządowych na rzecz świadczenia usług socjalnych dla osób starszych.

Wzbogacenie oferty w zakresie aktywizacji i organizacji czasu wolnego seniorów.

Edukacja członków rodzin zajmujących się opieką nad osobami starszymi i przewlekle chorymi.

Promowanie zdrowego stylu życia i kreowanie pozytywnego wizerunku starości.

Prowadzenie kampanii medialnych i przeciwdziałanie dyskryminacji.

Cel operacyjny IV:

Promowanie rozwoju infrastruktury pomocy społecznej

Działania:

Promowanie tworzenia i rozwoju instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych form pomocy dziennej.

Wspieranie idei budowy i rozbudowy instytucji opiekuńczo-wychowawczych, socjalnych poprzez wskazanie możliwości pozyskania środków.

Inicjowanie i wspieranie tworzonych placówek pomocy społecznej w szczególności na terenach wiejskich.

Wspieranie tworzenia sieci poradnictwa specjalistycznego.

Cel operacyjny V:

Doskonalenie kompetencji zawodowych kadry pomocy społecznej i podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej

Działania:

Opracowanie programów szkoleniowych dla kadry pomocy społecznej i podmiotów działających w obszarze

pomocy społecznej.

Organizowanie szkoleń, kursów, warsztatów w szczególności w zakresie pozyskiwania funduszy.

Współpraca ze szkołami, uczelniami.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Mieleckiego na lata 2016-2022

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Mieleckiego na lata 2016-2022 jest dokumentem, dzięki któremu możliwe jest planowanie rozwoju polityki społecznej na terenie powiatu mieleckiego oraz podejmowanie działań na rzecz poprawy zaspokojenia potrzeb jego mieszkańców, w szczególności tych, których dotyczą problemy społeczne. Na podstawie zawartej w dokumencie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej w powiecie, w tym występujących na jego terenie problemów społecznych, identyfikacji zasobów pomocy społecznej oraz analizy SWOT, sformułowano misję (*„Powiat Mielecki miejscem zrównoważonego rozwoju społeczności dzięki działaniom podejmowanym przez samorząd lokalny we współpracy z partnerami społecznymi”*) oraz wyznaczono cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań. Cele strategiczne i operacyjne strategii to:

Cel strategiczny 1. Wspieranie rodzin oraz rozwój systemu opieki nad rodziną i dzieckiem

Cele operacyjne:

Wsparcie rodzin niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Zapewnienie miejsc w pieczy zastępczej w przypadku braku możliwości zapewnienia im opieki i wychowania przez rodziców oraz rozwój systemu pieczy zastępczej ze szczególnym ukierunkowaniem na formy rodzinnej pieczy zastępczej.

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 2. Przeciwdziałanie patologiom i zjawisku wykluczenia społecznego

Cele operacyjne:

Ograniczenie zjawiska bezdomności.

Ograniczenie zjawiska ubóstwa.

Ograniczenie zjawiska bezrobocia

Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii.

Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży przez organizowanie odpowiednich zajęć w istniejących lub nowo otworzonych placówek.

Ułatwienie cudzoziemcom integracji na terenie Powiatu Mieleckiego.

Łagodzenie trudności wynikających z wieku oraz umożliwienie uczestnictwa w życiu społecznym.

Cel strategiczny 3. Ograniczenie skutków niepełnosprawności

Cele operacyjne:

Monitorowanie skali występowania zjawiska niepełnosprawności i informowanie społeczeństwa o skali zjawiska niepełnosprawności.

Prowadzenie akcji informujących osoby niepełnosprawne o przysługujących im prawach i uprawnieniach.

Profilaktyka, rehabilitacja i opieka medyczna.

Zagwarantowanie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji i kształcenia.

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do instytucji, urzędów i budynków użyteczności publicznej i świadczonych usług.

Usprawnienie osób niepełnosprawnych, likwidacja barier w komunikowaniu się, refundacja sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

Wspieranie sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych.

Wspieranie działalności organizacji pozarządowych, w tym organizacji posiadających status pożytku publicznego i wolontariuszy działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Rozwój infrastruktury społecznej.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 4. Edukacja

Cele operacyjne:

Dostosowanie istniejącej bazy edukacyjnej dla potrzeb uczniów niepełnosprawnych.

Rozwój oferty edukacyjnej i tworzenie nowych kierunków kształcenia.

Wzmocnienie i rozszerzenie specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z problemami szkolnymi.

Rozwój szkolnictwa wyższego.

Rozwój szkolnictwa specjalnego.

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Cel strategiczny 5. Ochrona zdrowia

Cele operacyjne:

Rozwój placówek realizujących świadczenia na rynku usług medycznych.

Prowadzenie programów profilaktycznych informujących w szczególności zagrożeniu uzależnieniami chorobami cywilizacyjnymi.

Promowanie zdrowego trybu życia.

Cel strategiczny 6. Rozwój aktywności społecznej

Cele operacyjne:

Wsparcie wolontariatu.

Wsparcie organizacji pozarządowych.

Cel strategiczny 7. Rozwój infrastruktury społecznej

Cele operacyjne:

Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym o różnych typach.

Zorganizowanie i prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu Powiatu Mieleckiego dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej w przyszłości Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Rozwój infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Cel strategiczny 8 . Perspektywy młodzieży.

Cele operacyjne:

Ułatwienie młodzieży dostępu do rynku pracy.

Wspieranie działań dotyczących zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

Strategia Rozwoju Gminy Padew Narodowa na lata 2015-2025

Okres planowania Strategii Rozwoju Gminy Padew Narodowa przyjęto na lata 2015-2025. Proces planowania strategicznego rozpoczął się od dokładnej analizy funkcjonowania gminy w podstawowych sferach życia społecznego. Diagnoza zasobów oraz problemów uświadamianych i zgłaszanych przez mieszkańców gminy podczas spotkań warsztatowych stanowiła przyczynek do określenia mocnych i słabych stron, a następnie zdefiniowania wynikających z nich szans i zagrożeń dla jej rozwoju. Przyjęty sposób wyznaczenia obszarów priorytetowych – oparty na mocnych stronach gminy - pozwolił określić cele strategiczne i zadania.

Strategia stanowi scenariusz, do którego dążą władze gminy oraz społeczność lokalna. Określa ona sposoby i formy działania, których celem jest transformacja obecnej sytuacji. Opracowany dokument, w oparciu o dokonaną diagnozę, określa perspektywiczną wizję i misję gminy oraz cele priorytetowe i szczegółowe.

Budując Strategię Rozwoju Gminy Padew Narodowa na lata 2015-2025 postawiono sobie cele strategiczne, do których należy zaliczyć:

- stymulowanie rozwoju gospodarczego oraz wypromowanie gminy jako atrakcyjnego miejsca dla inwestorów

- poprawa jakości życia poprzez podniesienie standardu usług publicznych, optymalną infrastrukturę oraz włączenie społeczne
- zapewnienie bezpieczeństwa oraz dobrych warunków do zamieszkania dla obcego i przyszłych pokoleń poprzez racjonalne korzystanie z zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego

W ramach Strategii wyznaczono misję gminy: „Wsparcie samorządu w osiąganiu trwałego i zrównoważonego rozwoju gminy poprzez inspirowanie i koordynację działań ukierunkowanych na rozwój gospodarczy poprawę jakości życia z troską o bezpieczeństwo mieszkańców i zachowanie walorów lokalnego dziedzictwa”.

Nakreślona została również wizja: „Obszarem przyszłości do którego dąży Gmina Padew Narodowa jest zasobna, bezpieczna oraz zintegrowana wspólnota posiadająca dobre warunki do życia wynikające z mądrego wykorzystania unikalnych walorów gospodarczych oraz rozwiniętej infrastruktury technicznej i społecznej. Poczucie trwałości rozwoju zapewnia tej wspólnocie rozsądna polityka lokalna ukierunkowana na ochronę lokalnego dziedzictwa i zachowanie go dla dobra kolejnych pokoleń”.

W dążeniu do urzeczywistnienia wizji rozwoju Gminy Padew Narodowa kluczową rolę odgrywa sformułowanie celów strategicznych, nakreślających kierunki zrównoważonego rozwoju gminy, pozostającego w harmonii z polityką regionu i państwa. W związku z tym w dokumencie określono obszary strategiczne, dla których wytyczono następujące cele.

Obszar A.1 Atrakcyjność inwestycyjna

Cel operacyjny 1. Rozwój obszarów inwestycyjnych

Cel operacyjny 2. Rewitalizacja i rozszerzenie funkcji gospodarczej centrum miejscowości gminnej

Cel operacyjny 3. Utworzenie punktu obsługi inwestora

Obszar A.2 Promocja gminy

Cel operacyjny 1. Utworzenie lokalnego systemu informacji gospodarczej.

Cel operacyjny 2. Program działań promujących walory oraz ofertę gminy(np. gminne Święto Ziemniaka)

Obszar A.3. Lokalny potencjał gospodarczy

Cel operacyjny 1. Organizacja lokalnego programu wsparcia dla przedsiębiorczości

Cel operacyjny 2. Integracja środowisk gospodarczych w gminie

Cel operacyjny 3. Rozwój infrastruktury gospodarczej (punkt skupu targowisko)

Obszar B.1. Optymalna infrastruktura społeczna

Cel operacyjny 1. Rozwój sieci wiejskich centrów kultury

Cel operacyjny 2. Rozbudowa placów zabaw dla dzieci

Cel operacyjny 3. Rozwój centrów miejscowości wiejskich oraz miejsc spotkań mieszkańców gminy

Cel operacyjny 4. Rozwój obiektów infrastruktury szkolnej

Obszar B.2 sport i rekreacja

Cel operacyjny 1. Rozwój systemu obiektów sportowych w gminie

Cel operacyjny 2. Organizowanie lokalnej sieci ścieżek rowerowych w nawiązaniu do istniejącego układu komunikacyjnego

Obszar B.3 Społeczeństwo obywatelskie

Cel operacyjny 1. Program wsparcia dla lokalnych inicjatyw społecznych

Cel operacyjny 2. Rozwój lokalnych organizacji pozarządowych

Obszar B.4 Włączenie społeczne

Cel operacyjny 1. Promocja i rozwój ekonomii społecznej

Cel operacyjny 2. Poprawa integracji społecznej

Cel operacyjny 3. Wzrost aktywności zawodowej i poprawa adaptacyjności

Cel operacyjny 4. Program edukacji społecznej

Obszar C.1 Uzupełnienie i optymalna rozbudowa infrastruktury technicznej

Cel operacyjny 1. Poprawa stanu drogowych połączeń komunikacyjnych

Cel operacyjny 2. Poprawa stanu obiektów gospodarki wodnej

Cel operacyjny 3. Systemowa rozbudowa drogowej infrastruktury towarzyszącej

Cel operacyjny 4. Program ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego

Obszar C.2 Gospodarowanie zasobami dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego

Cel operacyjny 1. Rozszerzenie obszaru działań i przedsięwzięć w zakresie rozwoju kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego

Cel operacyjny 2. Gminny program edukacji ekologicznej

Obszar C.3 Bezpieczeństwo energetyczne

Cel operacyjny 1. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie

Cel operacyjny 2. Rozwój energooszczędnego oświetlenia ulic i terenów

Cel operacyjny 3. Promocja i rozwój energetyki odnawialnej w gminie

Ocena wdrożenia strategii stanowi ważny punkt odniesienia do konstrukcji założeń polityki społecznej gminy Padew Narodowa na lata 2021-2025. W jej ramach zostały wskazane największe osiągnięcia w realizacji wyznaczonych kierunków działań (w tym wprowadzone w życie programy i projekty socjalne) oraz przedsięwzięcia, których nie udało się podjąć podczas wdrażania strategii.

Trudności we wdrażaniu strategii

Zakończyły się programy, z których pozyskiwano środki na prowadzenie lokalnych projektów, zarówno w środowisku jak i w szkołach działających na terenie gminy: Program Integracji Społecznej, programy edukacyjne, projekty systemowe dla OPS w ramach POKL. Zakończenie tych przedsięwzięć spowodowało zmniejszenie środków finansowych będących do dyspozycji.

Osiągnięcia w realizacji strategii

Integracja społeczeństwa dzięki wprowadzonemu Programowi Integracji Społecznej, pozyskanie środków na spotkania integracyjne, takie jak „Gminne święto ziemniaka”, „Dożynki”, spotkania wielopokoleniowe gminne i sołeckie, imprezy sportowe (turnieje, rajdy rowerowe, biegi, itd.) i integracyjno-kulturalne („Igraszki Mikołajkowe dla osób niepełnosprawnych”, tworzenie stowarzyszeń w sołectwach, utworzenie Domu Dziennego „SENIOR WIGOR” w Przykowie i Klubu „Senior+” w Padwi Narodowej, funkcjonowanie domów wiejskich (remizy strażackie) jako miejsc spotkań dzieci, młodzieży i osób starszych.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania strategii:

wzrost przedsiębiorczości, utworzenie atrakcyjnych miejsc pracy, szkolenia dla liderów,

Przedsięwzięcia planowane do podjęcia w nowym okresie programowania:

a) spośród zrealizowanych:

- dalsze funkcjonowanie świetlic szkolnych, doposażenie ich, organizowanie w nich zajęć dla dzieci i młodzieży,
 - kontynuowanie wielopokoleniowych spotkań integracyjnych w sołectwach,
 - prowadzenie DD „SENIOR WIGOR” i Klubu Senior+, podtrzymywanie tradycji i miejscowych obyczajów
- wyszukiwanie nowych liderów,
- walka z wykluczeniem społecznym poprzez spotkania, szkolenia, kursy oraz walka z patologiami społecznymi.

Jakie programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych zostały zrealizowane?

- wspieranie bezrobotnych w zwiększaniu ich aktywności,
- wzmacnianie trwałości rodziny i zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego za pomocą programów szkolnych, wyrównywanie szans dzieci słabszych oraz zdolnych, pogadanki z dziećmi i rodzicami, imprezy okolicznościowe,

- wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych i chorych – usługi opiekuńcze, współpraca z PCPR, opieka zdrowotna w tym: badania przesiewowe i dostęp do szczepień,
- zwiększenie aktywności i zaangażowania społecznego – kontynuowanie imprez integracyjnych, takich jak: dożynki, wspólne grillowanie, Dzień Kobiet, mikołajki, Igraszki Mikołajkowe, spotkania opłatkowe i wigilijne.

Rozdział I

Charakterystyka Gminy Padew Narodowa

1.1 Podstawowe informacje o gminie

Gmina Padew Narodowa zlokalizowana jest w powiecie mieleckim w północno-zachodniej części województwa podkarpackiego, na prawym brzegu rzeki Wisły. Zajmuje 7126 ha powierzchni. Sąsiaduje z czterema gminami: Baranów Sandomierski od północy, Tuszów Narodowy od południowego wschodu, Gawłuszowice od południowego zachodu i Cmolas od wschodu.

Pod względem administracyjnym gmina podzielona jest na 12 sołectw: Padew Narodowa, Przykop, Zaduszniki, Domacyny, Wojków, Rożniaty, Kęblów, Pierzchne, Zarównie, Piechoty, Zachwiejów i Babule. Największą miejscowością jest Padew Narodowa, która zajmuje ponad ¼ powierzchni całej gminy.

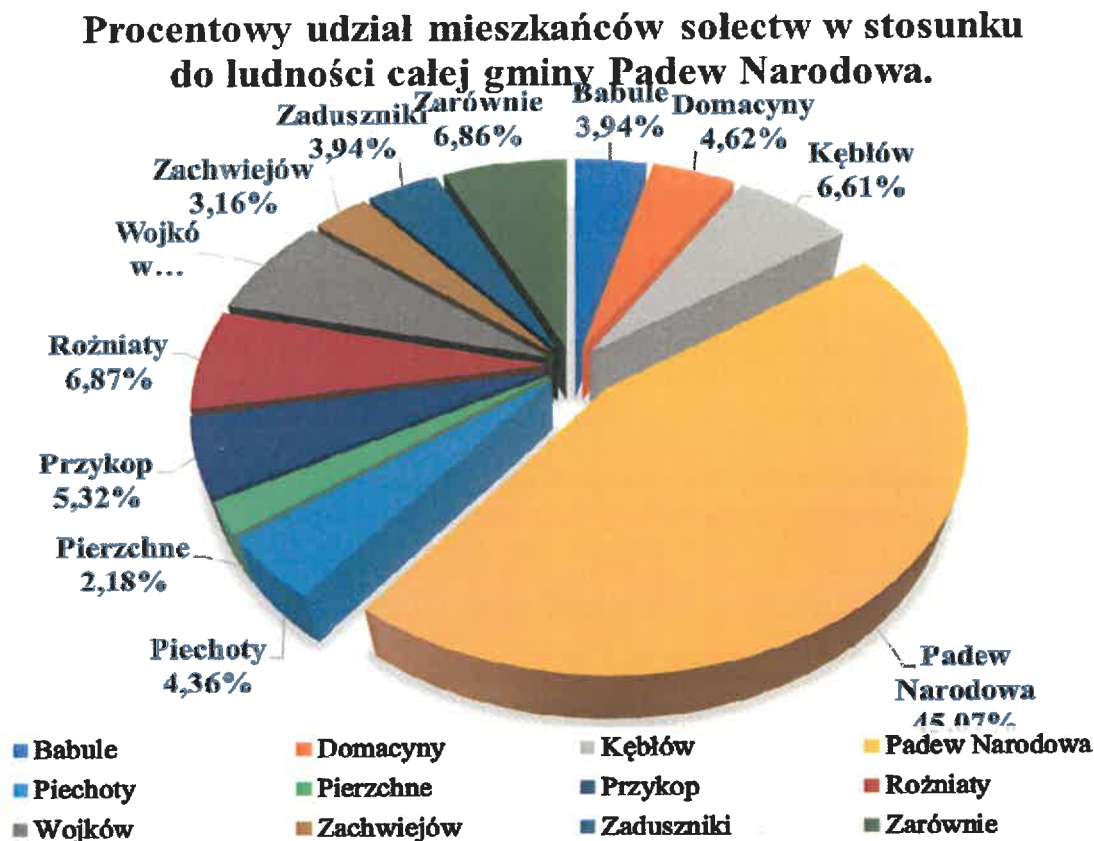
Gmina leży w zasięgu oddziaływania dwóch ośrodków subregionalnych Mielca i Tarnobrzega, co wzbogaca jej możliwości rozwoju przestrzenno-gospodarczego. Przez teren gminy przebiegają dwie linie kolejowe (normalnotorowa relacji Stalowa Wola – Rozwadow – Dębica oraz szerokotorowa łącząca Śląsk z Ukrainą) i droga wojewódzka Nagnajów – Mielec – Dębica. Gmina uzbrojona jest w sieć dróg tworzących prawidłowy system komunikacyjny, sieć telefoniczną, sieć wodociągową, gazową i kanalizacyjną wraz z oczyszczalnią ścieków.

Tabela 1 Statystyka mieszkańców gm. Padew Narodowa wg miejscowości; stan na dzień 31.12.2020 r

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Babule	213
2.	Domacyny	250
3.	Kęblów	358
4.	Padew Narodowa	2439
5.	Piechoty	236
6.	Pierzchne	118
7.	Przykop	288
8.	Rożniaty	372
9.	Wojków	383
10.	Zachwiejów	171
11.	Zaduszniki	213
12.	Zarównie	371
Razem :		5412

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

Wykres 1. Procentowy udział mieszkańców sołectw w stosunku do ludności całej gminy.

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

1.2 Demografia

Z końcem 2020 roku gmina Padew Narodowa liczyła 5412 mieszkańców, w tym 2701 kobiet, które stanowiły prawie połowę ogółu ludności. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła ok. 77,25 osób na km². Szczegółowe dane na temat ludności gminy i jej zmian w latach 2015-2020 przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Ludność gminy w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkańców ogółem (na koniec roku)	5456	5444	5462	5444	5448	5412
w tym: liczba kobiet	2734	2725	2729	2715	2718	2701

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2015 -2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1079	1067	1063	1043	1053	923
liczba osób w wieku produkcyjnym	3380	3347	3332	3319	3270	3416
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	997	1030	1067	1082	1125	1073
ogółem	5456	5444	5462	5444	5448	5412

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

W latach 2015-2020 liczba dzieci i młodzieży zmniejszała się (1079 w 2015 roku, 1067 w 2016 roku i 1053 w 2019 roku). Ulegała wahaniom liczba osób w wieku produkcyjnym (3380 w 2015 roku, 3347 w 2016 roku, 3270 w 2019 roku). Tymczasem wzrastała z roku na rok liczba osób w wieku poprodukcyjnym (997 w 2015 roku, 1030 w 2016 roku, 1125 2019 roku).

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak przyrost naturalny (będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów) oraz saldo migracji, która odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym. Dane szczegółowe w tym zakresie odnoszące się do gminy przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba urodzeń	40	47	49	49	52	45
liczba zgonów	49	56	53	56	47	68
przyrost naturalny	-9	-9	-4	-7	5	-23

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

Tabela 5. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
zameldowania spoza gminy	33	31	43	42	44	94
wymeldowanie poza gminę	8	14	12	14	18	10
saldo migracji ogółem	24	17	30	27	25	23

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

Liczba urodzeń żywych utrzymuje się na stałym poziomie. Natomiast liczba zgonów rosła (49 w roku 2015, 56 w roku 2016 i 56 w roku 2018). W analizowanym okresie przyrost naturalny był ujemny tylko w 2019 roku był dodatni.

W latach 2015-2020 saldo migracji było stale dodatnie (odpowiednio: 24,17,30,27,25). Migracja ludności do i z gminy odbywała się prawie wyłącznie w ruchu wewnętrznym. Jak można zauważyć, struktura demograficzna gminy nie jest obecnie korzystna, maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, wzrasta zaś liczba osób w wieku poprodukcyjnym. W tym kontekście należy mieć na względzie, że coraz większej grupie ludzi starszych trzeba będzie udzielać stosownej pomocy materialnej i rzeczowej, ułatwić im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego, co stanowić będzie kolejne wyzwanie dla władz lokalnych i instytucji pomocy społecznej.

1.3 Infrastruktura techniczna

Na terenie Gminy Padew Narodowa jest bogato rozwinięta infrastruktura techniczna na którą składają się sieć wodociągowa, kanalizacyjna, energetyczna, światłowodowa oraz drogowa, w skład której wchodzi drogi gminne, powiatowe oraz droga wojewódzka.

W ciągu ostatnich lat Gmina Padew Narodowa kładzie duży nacisk na rozwój wyżej wymienionej infrastruktury technicznej czego efektem jest: przebudowany chodnik w pasie drogi wojewódzkiej nr 985 relacji Nagnajów – Dębica w miejscowości Padew Narodowa , wybudowane chodniki w ciągu dróg powiatowych min.: w ciągu drogi nr 1134 R relacji Padew Narodowa – Babule w miejscowości Zachwiejów, Zarównie, Piechoty, Babule, w ciągu drogi powiatowej 1135 R relacji Padew Narodowa – Przykop w miejscowości Wojków. Zostały przeprowadzone również przebudowy dróg powiatowych min.: w ciągu drogi nr 1647 R relacji Padew Narodowa – Roźniaty w miejscowości Roźniaty oraz w ciągu drogi nr 1134 R relacji Padew Narodowa – Babule w miejscowości Padew Narodowa ul. Ks. Jana Kica.

Na wyżej wymienione inwestycje drogowe Gmina Padew Narodowa udzieliła dotacji celowej Starostwu Powiatowemu w Mielcu za pośrednictwem Powiatowego Zarządu Dróg w Mielcu oraz Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, za pośrednictwem Podkarpackiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie.

W szczególności duży nacisk Gmina Padew Narodowa kładzie na rozwój sieci dróg gminnych dojazdowych do posesji. W ciągu ostatnich lat udało się wykonać nawierzchnie asfaltowe na około 70 % dróg zawartych w Projekcie Rewitalizacji Dróg Gminnych dojazdowych do posesji., min. w Padwi Narodowej ul. Słonecznej, Wrzosowej, Jasnej, ul. Złotej i Miłej w miejscowości Kębłów, Zaduszniki, Roźniaty, Wojków, Domacyny, Przykop, Piechoty, Babule. Środki na budowę w/w dróg gminnych w całości pochodzą z budżetu Gminy Padew Narodowa

Została również wykonana przebudowa dróg w Padwi Narodowej na ul. Szerokiej oraz ul. Polnej. Środki na przebudowę w/w dróg pochodziły z Budżetu Gminy oraz z Funduszu Dróg Samorządowych.

Oprócz dróg dojazdowych do posesji modernizowane są również drogi transportu rolnego. Dzięki środkom z budżetu Gminy oraz środkom pozyskanym z Urzędu Marszałkowskiego z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych udaje się co roku zmodernizować drogi dojazdowe do gruntów rolnych. W ostatnich latach również zostały przeprowadzone scalenia gruntów rolnych min. w miejscowości Domacyny, Zarównie i Zachwiejów. Dzięki podjętym działaniom udało się urządzić nowe drogi powstały również nowe rowy melioracyjne.

Gmina podjęła również działania związane z rozwojem infrastruktury światłowodowej. Obecnie na terenie wszystkich sołectw Gminy Padew Narodowa jest wybudowana sieć światłowodowa. Swoje usługi świadczą trzy firmy: Czajen, Multimedia oraz WDM.

Rozwój infrastruktury technicznej to również budowa sieci elektroenergetycznej i oświetlenia ulicznego. Co roku Gmina buduje ciągi oświetlenia ulicznego w pasach dróg gminnych i powiatowych zwiększając bezpieczeństwo mieszkańców gminy Padew Narodowa. W ostatnich latach udało się takie inwestycje przeprowadzić w miejscowości Zachwiejów, Rożniaty, Padew Narodowa, Przykop, Kębtów.

Dzięki właściwym kierunkom nadawanym przez Władze Samorządowe, Radnych Rady Gminy Padew Narodowa ostatnie lata przyniosły wiele zmian poprawiając warunki życia lokalnej społeczności.

Obsługą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zajmuje się Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych w Padwi Narodowej który jest samorządowym zakładem budżetowym, czyli gminną jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej. Prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Przedmiot działania zakładu w zakresie objętym ustawą stanowi ujmowanie, uzdatnianie i dostarczanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, za pomocą urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w eksploatacji Zakładu. Prowadzi on również działalność w innych zakresach. Koszty tych działalności nie obciążają taryfy zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Zakład prowadzi swoje usługi na terenie Gminy Padew Narodowa, w oparciu o majątek przekazany przez Gminę. Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych w Padwi Narodowej prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi i zbiorowego odprowadzania ścieków. Zobowiązany jest do zapewnienia ciągłości dostaw wody o odpowiednich parametrach ilościowych i jakościowych oraz

niezawodnego odprowadzania i oczyszczania ścieków, mając na uwadze ochronę interesów odbiorców usług oraz wymagań ochrony środowiska, a także optymalizację kosztów swojej działalności.

Przedmiotem działania Zakładu w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków jest :

- pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody (3600Z PKD)
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (3700Z PKD)

Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych w Padwi Narodowej eksploatuje oczyszczalnię ścieków oraz stację ujęcia i uzdatniania wody, zaopatrującą wszystkie sołectwa z terenu gminy.

Lokalny rynek odbiorców usług charakteryzuje się stałym, chociaż nieznacznym przyrostem ich liczby, głównie są to odbiorcy w nowo wybudowanych budynkach.

Zadania inwestycyjne z zakresu budowy urządzeń i infrastruktury sieci wodociągowo - kanalizacyjnej są realizowane z budżetu gminy, przy współudziale programów unijnych.

Zakład prowadzi inną działalność, polegającą na utrzymaniu i obsłudze funkcjonującego na terenie gminy Padew Narodowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Koszty tej działalności rozliczane są w ewidencji oddzielnie, i nie obciążają kosztów działalności wodociągowo-kanalizacyjnej.

Tabela 6. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

	Sieć wodociągowa						Sieć kanalizacyjna					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Długość czynnej sieci(km)	79,7	79,7	81,1	81,8	81,8	82,1	91,4	91,4	92,3	93,3	93,5	93,8
Czynne przyłącza	1336	1351	1367	1385	1467	1478	1357	1369	1385	1390	1393	1405

Dane Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych

Czynna sieć wodociągowa na terenie gminy ma długość 82,1 km, natomiast kanalizacyjna 93,8 km. Do sieci wodociągowej przyłączonych jest 96 % budynków mieszkalnych, natomiast do sieci kanalizacyjnej 91 % budynków. Budynki nie podłączone do sieci kanalizacyjnej to przede wszystkim budynki zamieszkałe przez osoby starsze, często samotne, gdzie brak jest łazienek.

Na terenie gminy Padew Narodowa w 12 sołectwach, znajduje się kilkanaście obiektów mienia publicznego wymagających bieżącego utrzymania zieleni, porządku i czystości. W roku ubiegłym zajmowali się tym pracownicy w ilości 6 osób, w tym 4 osoby zatrudnione w ramach robót publicznych. Ponadto bieżącego

monitorowania i utrzymywania porządku wymagały place zabaw oraz parki rehabilitacji siłowej, kort tenisowy, zbiorniki wodne, boiska sportowe. Grupa interwencyjna zajmująca się utrzymywaniem porządku i czystości dwa razy w miesiącu sprzątała wszystkie przystanki, których na terenie Gminy Padew Narodowa, 36 szt. Pracownicy Grupy Interwencyjnej jednorazowo mają do utrzymania ponad 20 ha gruntów. W okresie zimowym pracownicy zajmowali się pielęgnacją drzewostanu w pasie dróg gminnych, odśnieżaniem i łagodzeniem śliskości drogowej na chodnikach i przed obiektami użyteczności publicznej.

1.4 Rolnictwo

Gmina Padew Narodowa jest gminą wiejską z rosnącym sektorem rozwijających się usług. Najlepsze warunki glebowo- przyrodnicze mają wsie : Domacyny , Zaduszniki, Rożniaty i Przykop . Gleb najlepszych w klasach od I-III jest stosunkowo niewiele i najwyższy ich udział jest również w wymienionych wyżej sołectwach .

O możliwościach produkcyjnych rolnictwa gminy decyduje poza jakością rolniczą przestrzeni produkcyjnej ilość ziemi użytkowana rolniczo. Użytki rolne zajmują 76 % ogólnej powierzchni gminy . Grunty rolne zabudowane w gminie wynoszą 240 ha. Bardzo niewielką powierzchnię zajmują lasy , które stanowią 12 % ogólnej powierzchni gminy. Dominującym sektorem gospodarki rolnej jest sektor prywatny.

Tabela 7. Struktura gruntów rolnych

Grunty orne	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Grunty rolne zabudowane	Grunty pod stawami	Grunty pod rowami	Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	Nieużytki	Razem
3454	22	922	412	242	104	42	175	35	5408

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

Tabela 8. Struktura gruntów zabudowanych i zurbanizowanych

Tereny mieszkaniowe	Tereny przemysłowe	Inne tereny zabudowane	Zurbanizowane tereny niezabudowane	Tereny rekreacyjno wypoczynkowe	Drogi	Tereny kolejowe	Grunty przeznaczone pod budowę dróg	Razem
42	3	23	4	6	236	82	7	403

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

Tabela 9. Struktura gruntów pod wodami, użytki ekologiczne oraz tereny różne w gminie Padew Narodowa

Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	Użytki ekologiczne	Tereny różne	Razem
188	29	0	63	280

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

Rolnicy z terenu Gminy Padew Narodowa mają możliwość skorzystania ze wsparcia doradcy z Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale. Organizowane są szkolenia dla rolników dotyczące wypełniania wniosków do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz szkolenia mające na celu zdobywanie uprawnień na wyspecjalizowany sprzęt rolniczy.

Samorząd prowadzi też szeroką współpracę z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Mielcu, w zakresie m.in.: monitoringu chorób zakaźnych zwierząt gospodarskich, a także obowiązujących aktualnych przepisów weterynaryjnych. Współpracowano także z Wojewódzkim Inspektorem Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Rzeszowie Oddział w Mielcu w zakresie zwalczania chwastów oraz szkodników w uprawach roślin.

1.5 Infrastruktura kulturalno-oświatowa

Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego odpowiada za utrzymanie i rozwój bazy materialnej szkół i placówek oświatowych. Odpowiedzialność ta dotyczy wymiaru ekonomicznego oraz rozciąga się również na sferę zobowiązań wobec społeczności gminy w zakresie tworzenia systemu edukacyjnego, który dzieciom i młodzieży stworzy szanse osobistego rozwoju, a środowisku zapewni cywilizacyjny awans.

Na terenie Gminy Padew Narodowa funkcjonuje Szkoła Podstawowa usytuowana w dwóch odrębnych budynkach z oddziałami przedszkolnymi. W roku szkolnym 2019/2020 do szkoły uczęszczało 438 uczniów, którzy uczyli się w 22 oddziałach. Przy szkole funkcjonowały trzy oddziały przedszkolne, do których uczęszczało 85 dzieci- 45 sześciolletnich, 30 dzieci pięcioletnich oraz 10 dzieci czteroletnich. Jedna uczennica korzystała z indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, realizowanych w miejscu zamieszkania. Do Szkoły Podstawowej w Padwi Narodowej uczęszczało siedmiu uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym czterech uczniów z autyzmem, jedno dziecko z niedosłuchem. Dla wszystkich uczniów zorganizowane były indywidualne zajęcia rewalidacyjne w wymiarze 2 godzin tygodniowo dla każdego ucznia, prowadzone przez nauczycieli z kwalifikacjami w zakresie oligofrenopedagogiki oraz pracy z dzieckiem autystycznym. Szkoła dysponuje trzema halami sportowymi,

które są dostosowane do obecnych standardów szkolnych. Przy każdej ze szkół funkcjonuje boisko sportowe wielofunkcyjne wraz z palcem zabaw oraz „miasteczko rowerowe” z placem rehabilitacyjno - sportowym. W gmachu na terenie szkoły funkcjonuje stołówka szkolna która daje możliwość naszym uczniom skorzystania z posiłków. Przy szkole funkcjonuje świetlica szkolna, która zapewnia opiekę dzieciom dojeżdżającym i dzieciom których rodzice pracują.

Obecnie Szkoła Padew Narodowa zatrudni 47 nauczycieli, jednego pedagoga, logopedę specjalistę doradztwa zawodowego, higienistkę. Nauczyciele na stałe podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe w celu podniesienia umiejętności pracy z uczniem. Od 2017 na terenie szkoły funkcjonuje filia Poradnia Psychologiczno – Pedagogicznej w Mielcu, która daje możliwość na terenie szkoły wspierać uczniów posiadających deficyty opiekuńczo – wychowawcze, poradnia ta pełni funkcję diagnostyczną. Szkoła Podstawowa w Padwi Narodowej zapewnia uczniom dostęp do Internetu. Dzieci i młodzież z terenu gminy nie mają trudności z dojazdem do szkoły. Dzieci z naszej Szkoły korzystają z różnorodnych tematycznych kół zainteresowań (m.in. koła matematyczne, literackie, przyrodnicze, kaligraficzne, teatralne, muzyczne, taneczne, plastyczne, informatyczne, szachowe) oraz zajęć rekreacyjno-sportowych. Szkoła prowadzi zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród nich najczęściej organizowane są zajęcia wyrównawcze korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, psychoterapeutyczne, socjoterapeutyczne oraz zajęcia rewalidacyjne .

Na terenie Gminy Padew Narodowa funkcjonują dwa niepubliczne przedszkola. Przedszkola prowadzone są przez stowarzyszenia działające na terenie naszej gminy Przedszkole „Promyczek” prowadzi Stowarzyszenie Rozwój Gminy Padew Narodowa. Drugie przedszkole „Nasze Smyki” prowadzi Stowarzyszenie EDUM sp. z o.o.e. Przedszkola zatrudnią wyspecjalizowaną kadrę pedagogiczną, która cały czas podnosi swój kwalifikacje zawodowe. Łączna liczba dzieci uczęszczających do niepublicznych przedszkoli wynosi Dzieci na terenie przedszkola są objęte wsparciem pedagogicznym i logopedycznym. Mają również możliwość uczestniczenia w różnego rodzaj zajęciach dodatkowych np. nauka j. angielskiego, zajęcia ruchowe z KANGUREM, zajęcia korekcyjne itp. za które ponoszą dodatkową odpłatność rodzice.

Tabela 10. Liczba uczniów Szkoły Podstawowej w latach 2015-2020

ROK SZKOLNY	LICZBA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ W PADWI NARODOWEJ
2015/2016	602 uczniów
2016/2017	567 uczniów
2017/2018	570 uczniów
2018/2019	572 uczniów
2019/2020	523 uczniów
2020/2021	496 uczniów

Dane Szkoła Podstawowa Padew Narodowa.

Tabela 11. Wykaz placówek oświatowo-wychowawczych

Nazwa placówki	Typ placówki
Szkoła Podstawowa w Padwi Narodowej	szkoła podstawowa, oddział przedszkolny
Niepubliczne Przedszkole „PROMYCZEK” w Padwi Narodowej, ul. Szkolna 2, 39-340 Padew Narodowa	przedszkole
Niepubliczne Przedszkole „NASZE SMYKI” w Padwi Narodowej, ul. Jana Pawła II 4, 39-340 Padew Narodowa	przedszkole

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

Gminny Ośrodek Kultury w Padwi Narodowej pracuje na zasadzie instytucji kultury bezpośrednio podporządkowanej samorządowi gminy. Program pracy oparty jest na planie rocznym oraz na planach dodatkowych przygotowywanych w porozumieniu z instytucjami i szkołami działającymi na terenie naszej gminy. Opiekę nad całością pracy placówki sprawuje dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury zatrudniony w pełnym wymiarze godzin. Okres od 2015 roku do 2019 roku / bez roku 2020 / należy do najbardziej dynamicznych okresów od początku działalności Gminnego Ośrodka Kultury. Zgodnie z zapisami o działalności statutowej Gminnego Ośrodka Kultury prowadzone były systematyczne otwarte zajęcia przeznaczone dla dzieci, młodzieży i dorosłych, zamieszkałych przede wszystkim na terenie naszej gminy.

Zajęcia obejmowały aktywność w zakresie tańca, sztuk plastycznych, informatyki, teatru, kabaretu, chóru, fotografii, muzyki oraz nauki gry na instrumentach muzycznych. W tym okresie mieszkańcy naszej gminy mieli możliwość wyboru dla siebie poszczególnych propozycji z różnorodnego pakietu zajęć, wydarzeń, akcji kulturalnych, które dostosowywane były do uwag i wniosków odbiorców naszej oferty.

Gminny Ośrodek Kultury w Padwi Narodowej zaangażowany był również w przedsięwzięcia kulturalne tworzone we współpracy z innymi podmiotami (szkoły, placówki oświaty, Urząd Gminy, sołectwa, inne ośrodki kultury), przygotowując i drukując plakaty, dyplomy i zaproszenia, wspomagając zasobami ludzkimi imprezy kulturalne i rekreacyjne oraz obsługując nagłośnienie imprez okolicznościowych. Duży nacisk GOK kładł na bezpłatny dostęp do prawie wszystkich form kulturalnych oferowanych przez nasz ośrodek co jest rzadko spotykane w ościennych ośrodkach. W okresie 2015-2020 zatrudnionych było 10 instruktorów na umowę-zlecenie którzy prowadzili aż 14 różnych form. Podopieczni brali udział nie tylko w zajęciach ale ci najlepsi reprezentowali naszą gminę w wydarzeniach i konkursach na szczeblu powiatowym, wojewódzkim czy ogólnokrajowym. Największe osiągnięcia zanotowała „Grupa wokalna – Nowe Brzmienie” prowadzona przez panią instruktora śpiewu, gdzie jej podopieczni doszli do finału Ogólnopolskiego Konkursu Piosenki „Wygraj sukces”. Organizowane były także konkursy powiatowe – „Wokalmanię” – konkurs wokalny czy „Inspirację są wśród nas” – konkurs plastyczny połączony z plenerami malarskimi. Wystawę prac malarskich z tych konkursów można podziwiać w ośrodku kultury. Dużym powodzeniem cieszyły się programy rozrywkowe przygotowane przez kabaret „Zakręcenie” czy grupę kabaretowo-wokalną „Studio Żarcik”. Przedstawienia tych grup cieszyły także mieszkańców ościennych gmin do których były zapraszane. Przy ośrodku działają dwa chóry mieszane, kapela ludowa, a także prowadzona była grupa gitarowa oraz nauka gry na keyboardzie. Bardzo dużym powodzeniem cieszyły się zajęcia z fotografii, taneczne czy to tańca współczesnego czy towarzyskiego. Działalność ośrodka nie opiera się tylko na zajęciach prowadzonych przez wykwalifikowaną kadrę instruktorską, organizowaliśmy cykliczne imprezy w naszej sali widowiskowej jak i duże imprezy plenerowe. Sztandarowym świętem jest „Święto ziemniaka”, które rozrasta się z roku na rok czy to pod względem atrakcyjności czy ilości odwiedzających je mieszkańców jak i przybyłych gości. Warto nadmienić, że przy pomocy finansowej władz samorządowych w ostatnich dwóch latach udało się zakupić estradę mobilną, wielki namiot imprezowy oraz przyczepę do jego transportu. Pod tym względem GOK jest samowystarczalny, wynajmując estradę pozyskujemy środki pieniężne, które wykorzystujemy na bieżącą działalność. Warto się pochwalić, że za okres 2016 r. oraz 2017 r. Narodowe Centrum Kultury przyznało I nagrodę dla gminy Padew Narodowa za „najbardziej zaangażowaną gminę w działalność kulturalną” wśród 1542 małych gmin wiejskich, chodzi o ilość środków przekazywanych z budżetu gminy na działalność kulturalną dla GOK-u oraz Biblioteki.

Wydarzenia kulturalne, artystyczne, społeczne i edukacyjne przyciągają wielu uczestników. To utwierdza w przekonaniu, że GOK w Padwi Narodowej posiada bogatą propozycję działań kierowanych do mieszkańców reprezentujących wszystkie grupy wiekowe i charakteryzujących się różnymi rodzajami wrażliwości artystycznej. Statystyki podsumowujące działalność instytucji stanowią powód do radości

i satysfakcji, ale działalność kulturalna, to nie tylko sprawiające satysfakcję statystyki. To co inspirowało w codziennej pracy nie jest chęć bycia zapamiętanymi z powodu dobrych statystyk na koniec okresów sprawozdawczych, ale chęć odgrywania roli miejsca, w którym rodzą się „pojedyncze olśnienia”, wywołane filmem, wystawą, koncertem, wykładem, spotkaniem w ramach warsztatów, zajęć. Suma pojedynczych nieskatalogowanych zdarzeń składa się na jakość życia kulturalnego naszej społeczności. Liczba przedsięwzięć kulturalnych odgrywa w tym pewną rolę, ale nie najistotniejszą, najistotniejsze w pracy GOK jest: wytrwałość, ciągłość i nakłady inwestycyjne. Rok 2020 był rokiem bardzo trudnym, ponieważ pandemia koronawirusa pokrzyżowała praktycznie wszystkie strefy życia kulturalnego. Do marca 2020 były organizowane wszystkie spotkania, zajęcia, koncerty czy imprezy zgodnie z harmonogramem takie jak; w styczniu odbyła się zabawa z okazji Dnia Babci i Dziadka w której wzięli udział członkowie z Kół Emerytów działających na terenie naszej gminy. Głównym organizatorem był Związek Emerytów i Rencistów. W lutym odbył się „Koncert Karnawałowy” przygotowany przez Warsztat Wokalny „Nowe Brzmienie Zespół Tańca Nowoczesnego „FLASCH” wraz ze Szkołą Tańca Towarzyskiego „GALA”. Młodzi wokaliści zaprezentowali szereg znanych i nieznanych piosenek w nowych aranżacjach specjalnie napisanych na potrzeby koncertu. Święto Wszystkich Pań czyli 8 marca co roku uczczone jest specjalnym koncertem przez Studio Żarcik które zabrało publiczność w podróż do Włoch. Choć czas ku temu wydaje się trudny, to jednak wyprawa była całkowicie bezpieczna! Spektakl muzyczny zatytułowany został „Rapimento Siciliano”, czyli „Porwanie na Sycylii”. Normalnie były prowadzone zajęcia podczas ferii zimowych 2020 dla dzieci i młodzieży chętnych do korzystania z zajęć naszych instruktorów. Po ogłoszeniu Lockdownu przez Ministerstwo Zdrowia działalność praktycznie zamarła. Prowadzone były jedynie niektóre zajęcia w formie zdalnej. Po zmniejszeniu restrykcji związanych wznowiono działalność kulturalną w okresie wakacji. Dzieci, młodzież i dorośli uczestniczyli w zajęciach muzycznych, tanecznych, teatralnych oraz chóralnych. Wznowiona została także działalność kapeli ludowej „Padwianie”. Dzięki zakupie ekranu wielkoformatowego LED, Gminny Ośrodek Kultury rozpoczął działalność „Kina letniego”. W każdy piątek miesiąca o godz. 9.00 została wyświetlana bajka dla dzieci. Mając na uwadze bezpieczeństwo i aktualne wytyczne sanitarne liczba miejsc została ograniczona do 24. Wstęp na każdy seans był wolny. Seanse cieszyły się coraz to większym zainteresowaniem. Dodatkowo wyświetlaliśmy bajki dla przedszkolaków z Przedszkola „Promyczek” oraz „Smyków”. Dzięki dofinansowaniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został zakupiony laptop z bardzo dobrymi parametrami, dzięki którym projekcje filmowe mogły być bezproblemowo wyświetlane oraz został zakupiony Parasol Licencyjny, czyli całoroczne pozwolenie na publiczne odtwarzanie utworów audiowizualnych. W ostatnim czasie została także odnowiona scena w sali widowiskowej, co pozwoli adaptować ją w zależności od potrzeb poszczególnych wydarzeń. Zostały odmalowane ściany oraz wymienione kotary. Odświeżenie kolorystyki ścian i kotar wygląda teraz profesjonalnie i nadaje sali charakter teatralny. Wykorzystując nowy wygląd sceny, w przedostatnią sobotę lipca, zespół muzyczny Variax z województwa świętokrzyskiego wykorzystał naszą scenę oraz ekran wielkoformatowy do nagrania fragmentu teledysku. Duży nacisk kładziony jest na

bezpłatny dostęp do prawie wszystkich form kulturalnych oferowanych przez nasz ośrodek co jest rzadko spotykane w ościennych ośrodkach. Działania podejmowane przez GOK są w pełni wpisane w rozwiązywanie problemów społecznych na terenie Gminy Padew Narodowa.

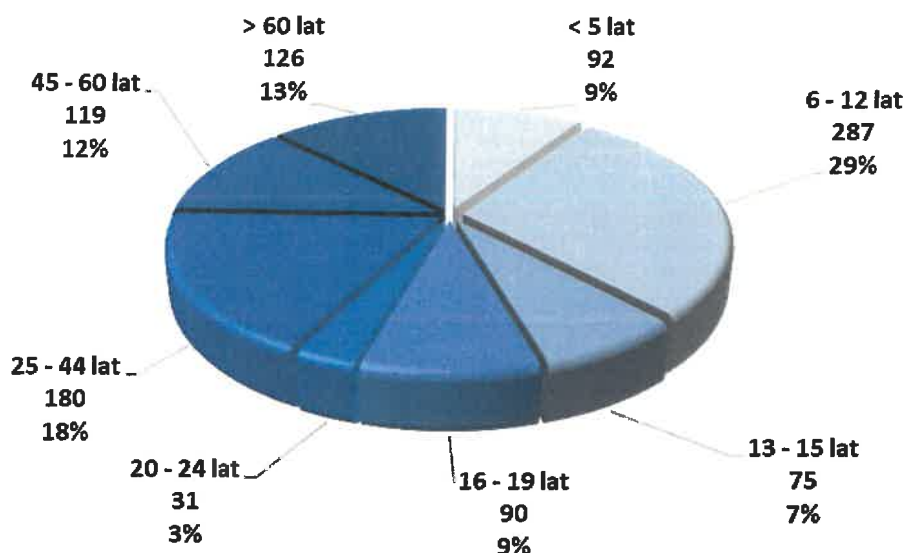
Na terenie Gminy Padew Narodowa działa Gminna Biblioteka Publiczna w Padwi Narodowej od 1948r. wraz z 5 filiami w: Babulach 36A (założona 1.03.1991r., obecnie mieści się w budynku wiejskim), Przykopie 49a (założona 15.06.1987r., obecnie mieści się świetlicy wiejskiej, Rożniatach 17B (założona 1.08.1975r., obecnie mieści się w budynku wiejskim), Wojkowie 29 (założona w 1964r, mieści się w dawnym budynku szkolnym) Zarówniu 43 (założona 1.02.1975r., mieści się w dawnym budynku szkolnym).

Tak zorganizowana sieć biblioteczna naszej gminy pozwala na lepszy dostęp do oferowanych usług biblioteki i minimalizuje problem wykluczenia kulturalnego.

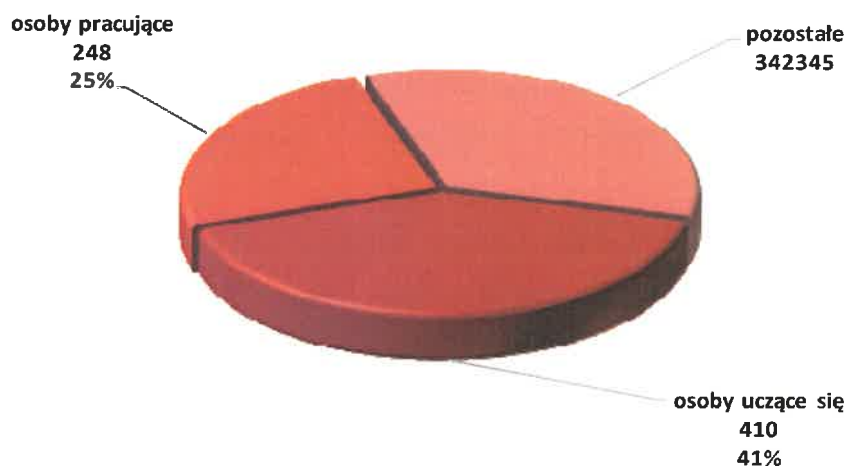
Biblioteka główna zajmuje lokal o powierzchni 240 m², sąsiadujący w tym samym budynku z: Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, ZWiUK-iem, stomatologiem oraz zakładami usługowymi. W bliskim otoczeniu znajdują się także m. in.: Szkoła Podstawowa, Niepubliczne Przedszkole, Ośrodek Zdrowia z apteką i sklepy, a także nowopowstający plac rekreacyjny z kortem tenisowym. Pomieszczenia biblioteki podzielono na dwa poziomy. Górna część przeznaczona została na czytelnię, wypożyczalnię dla dorosłych i niewielki magazyn. Księgozbiór dla dzieci i młodzieży dostępny jest na parterze w Bawiarence. Jest to miejsce, w którym mali czytelnicy mogą spędzać czas wraz ze swoimi opiekunami, korzystając z sali zabaw. Budynek posiada podjazd dla osób niepełnosprawnych, jest całodobowo monitorowany, a pomieszczenia biblioteki dodatkowo zabezpieczone są systemem alarmowym. Przed budynkiem, dla zmotoryzowanych użytkowników, dostępny jest parking publiczny wraz ze stojakami na rowery.

Na koniec 2020r. kadra GBP składała się z 9 osób: 7 bibliotekarzy i 2 osób obsługi. Placówka wraz z filiami posiada księgozbiór liczący 50842 woluminy oraz 141 audiobooków. Oprócz tradycyjnych zbiorów i dostępu do prenumerowanej prasy, GBP oferuje także dostęp do Internetu, możliwość skorzystania z komputerów oraz usługi drukowania, skanowania i kserowania.

W 2020 r. ze zbiorów bibliotecznych skorzystało 1000 czytelników, którzy wypożyczyli 15566 materiałów bibliotecznych. Największą grupę czytelników stanowiły dzieci w wieku szkolnym (6-12 lat) oraz osoby dorosłe w wieku produkcyjnym (25-44 lat). Z usług biblioteki najrzadziej skorzystały osoby w wieku 20-24 lat. Drugą kategorią grupującą użytkowników bibliotek jest ich zajęcie. W ubiegłym roku najchętniej odwiedzały bibliotekę osoby uczące się (uczniowie, studenci). Najmniej aktywne czytelniczko były osoby pracujące, tylko co czwarty odwiedzający GBP należał do tej grupy.

Wykres 2. Struktura czytelników GBP wraz z filiami ze względu na wiek w 2020 r.

Źródło: Meldunek o stanie czytelnictwa GBP na koniec 2020 roku

Wykres 3. Struktura czytelników GBP wraz z filiami ze względu na zajęcie w 2020 r.

Źródło: Meldunek o stanie czytelnictwa GBP na koniec 2020 roku

Wszystkie placówki Gminnej Biblioteki Publicznej w Padwi Narodowej są skomputeryzowane, co pozwala na całkowitą automatyzację najważniejszych procesów bibliotecznych. Od 2015 r. tworzony jest katalog w systemie MAK+. Obecnie skatalogowano w nim 100% zbiorów i udostępniono on-line. Drugim istotnym, zautomatyzowanym procesem jest obsługa czytelników: wypożyczanie, rezerwacje, elektroniczna karta i konto czytelnika. Od 2017 r. przeprowadzane są w systemie MAK+ skontara biblioteczne, czyli sprawdzanie stanu księgozbioru poszczególnych bibliotek. Ten proces, bardzo ważny dla prawidłowego

zarządzania inwentarzem książkowym, pozwala na szybkie i bezbłędne kontrolowanie poprawności ubytowania i rejestru wpływów w zestawieniu ze stanem faktycznym księgozbioru.

Dzięki uczestnictwu w takich programach, jak: „Tablety w Twojej bibliotece” (2015r.) czy „Kraszewski komputery dla bibliotek” (2019r.) biblioteka posiada 11 tabletów wraz z oprogramowaniem, a także zestawy komputerowe z urządzeniami peryferyjnymi.

Biblioteka pozyskuje środki zewnętrzne na projekty, głównie w zakresie działań kulturalnych i edukacyjnych, a także gromadzenia, archiwizowania, udostępniania materiałów dotyczących historii lokalnej (zbiory ikonograficzne, opowieści, wywiady, listy, dokumenty, fotografie, mapy, zapiski, wspomnienia, pamiętniki, druki ulotne, wycinki z gazet itp.). Proces ten, podjęty po raz pierwszy w 2010 r. w projekcie „Legendy padewskie”, którego efektem materialnym było wydanie książki pt. *Ocalone wspomnienia*, jest kontynuowany do dziś. W 2018 r. realizowany był z Programu Dotacyjnego „Niepodległa” projekt pn. „Wolnym spacerkiem po Padwi”, dzięki któremu stworzono mapę ciekawych miejsc związanych z historią naszej gminy (spacerownik), a także opracowano i udostępniono Archiwum Mikrohistorii w Internecie.

Formy działalności w Gminnej Bibliotece Publicznej w Padwi Narodowej w latach 2015-2020

1. Spotkania autorskie : z autorami książek dla dzieci, młodzieży i dorosłych, z autorami książek o tematyce przyrodniczej, prozdrowotnej, podróżniczej.
2. Spotkania cykliczne z dziećmi i młodzieżą : warsztaty plastyczne tematyczne, zajęcia biblioterapeutyczne.
3. Realizacja projektów w bibliotece : „Tablety w Twojej bibliotece”, „Czytam sobie w bibliotece”, „O finansach...w bibliotece”, „Wolnym spacerkiem po Padwi”, „Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2019”, „ Od profesjonalnego teatru do teatru amatorskiego”, „Jak się bawił dziadek z babcią”.
4. Cykliczne spotkania z Kołem Emerytów – stacjonarnie i online.
5. Spotkania cykliczne z przedszkolakami z „Promyczka” i ze „Smyków”.
6. Sesje fotograficzne tematyczne np. Sesja Safari, sesje świąteczne, sesje bajkowe, sesja na ludowo.
7. Cykliczne zajęcia dla dzieci z języka angielskiego.
8. Cykliczne rajdy rowerowe – „ Odjazdowy Bibliotekarz”, „Biblioteka na dwóch kółkach”.
9. Pikniki dla dzieci i młodzieży na zakończenie zajęć wakacyjnych.
10. Udział w ogólnopolskiej akcji „Narodowe Czytanie” – „Lalka”, „Quo Vadis”, „Wesele”, nowele „Dobra pani”, „Dym”, „Katarynka”, „Balladyna”.
11. Wprowadzenie do biblioteki Elektronicznej Karty Czytelnika.
12. Organizacja konkursów bibliotecznych o różnej tematyce.
13. Spotkania z pluszowymi postaciami z bajek dla dzieci- Kurą Adelą, Franklinem, Misią Marysią, Smokiem Maciusiem, Kicią Kocią,

14. Udziały w akcjach : „ Cyfrowa wyprawka w każdej szkole i bibliotece”, „Bookcrossing- uwolnij książki”.
15. Prelekcje historyczne np. o Ludwice Uzar - Krysiakowej.
16. Spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Filmowego.
17. Przedstawienia teatralne dla dzieci.

1.6 Sport, turystyka, rekreacja

Propagowany w dzisiejszych czasach zdrowy styl życia obejmuje m.in. właściwe odżywianie, aktywny wypoczynek oraz uprawianie różnorodnych dyscyplin sportowych. Sport wpływa bowiem nie tylko na kondycję zdrowotną człowieka, ale również jego cechy charakteru, postawę, relacje z innymi ludźmi, umiejętność współpracy i asertywność.

Na terenie Gminy funkcjonuje i działa Ludowy Uczniowski Klub Sportowy GRUNWALD. Obszary w których realizowane są działania klubu obejmują: wychowanie fizyczne, rekreację i turystykę, rehabilitację ruchową oraz sport. Celem nadrzędnym jest popularyzację dyscypliny sportowej jaką jest piłka nożna oraz aktywny tryb życia i spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu.. Wiele meczów rozgrywanych w latach 2015-2020 roku stało na bardzo dobrym i wyrównanym poziomie, a wyniki rozstrzygały się w końcówkach spotkań.

Ludowy Uczniowski Klub Sportowy GRUNWALD w Padwi Narodowej w 2020 r. liczył ponad 76 członków w tym:

- seniorów 40 osób
- juniorów 30 osób
- członkowie zarządu 6 osób

LUKS GRUNWALD utrzymuje się i działa dzięki dotacji z Gminy oraz Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Klub przeznaczają środki pieniężne na realizację bieżących zadań związanych z statutowym działaniem, tj. propagowanie zdrowego i aktywnego spędzania wolnego czasu. Pozostałe środki na utrzymanie klub pozyskuje od sponsorów.

Tereny gminy Padew Narodowa nadają się do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej i samochodowej. Szczególnie dolina Wisły i lasy „Babulskie” mogą być atrakcyjnym szlakiem. W ostatnich latach wskutek wycofania się rolnictwa z trudnych do upraw miejsc wzdłuż brzegu rzeki i w bocznych rozlewiskach powstały enklawy dzikiej roślinności i ostoje zwierzyny, szczególnie ptaków. Ponadto erozja spowodowała, że krajobraz tej ziemnej doliny jest ciekawy widokowo i przyrodniczo.

Na terenie gminy Padew Narodowa funkcjonuje gospodarstwo agroturystyczne w Zachwiejowie.

1.7 Sektor pozarządowy

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form aktywności społecznej. Odgrywają ważną rolę nie tylko w konsolidacji lokalnej społeczności, organizacyjnym wzmacnianiu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

W 2020 roku w gminie Padew Narodowa funkcjonowało 28 organizacji pozarządowych. Samorząd gminy, w oparciu o akt prawa miejscowego (Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego), podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę dofinansowywania działalności statutowej organizacji oraz doradztwa i konsultacji. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat sektora pozarządowego funkcjonującego w gminie.

Tabela 12 Organizacje pozarządowe w gminie w 2020 roku

L.p.	Nazwa organizacji
1.	Ludowy Klub Sportowy „Grunwald”
2.	Stowarzyszenie Rozwój Gminy Padew Narodowa
3.	Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych
4.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Wojków „AKTYWNOŚĆ”
5.	Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus” Oddział w Padwi Narodowej
6.	Fundacja Rozwój Profilaktyki, Innowacji i Rozwoju
7.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Zarównie
8.	Spółdzielnia Socjalna „Impresja”
9.	Stowarzyszenie „Nadwiślanie”
10.	Koło Gospodyń Wiejskich w Piechotach
11.	Koło Gospodyń Wiejskich „Nadwiślanka” w Przykopie
12.	Koło Gospodyń Wiejskich w Zarówniu
13.	Koło Gospodyń Wiejskich w Babulach
14.	Koło Gospodyń Wiejskich w Zadusznikach

15.	Koło Gospodyń Wiejskich w Zachwiejowie
16.	Koło Gospodyń Wiejskich w Rożniatach
17.	Koło Gospodyń Wiejskich w Padwi Narodowej
18.	Koło Gospodyń Wiejskich w Domacynach
19.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wojkowie
20.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kębłowie
21.	Ochotnicza Straż Pożarna Przykopie
22.	Ochotnicza Straż Pożarna w Piechotach
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Domacynach
24.	Ochotnicza Straż Pożarna w Padwi Narodowej
25.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zarówniu
26.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zadusznikach
27.	Ochotnicza Straż Pożarna w Rożniatach
28.	Ochotnicza Straż Pożarna Babulach

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

Rozdział II

Sytuacja społeczna gminy

2.1 Bezpieczeństwo publiczne

Jednym z podstawowych warunków prawidłowego funkcjonowania zorganizowanej zbiorowości ludzkiej jest przestrzeganie reguł i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Czynnikiem naruszającym przyjęte normy i obowiązujący porządek oraz zagrażającym bezpieczeństwu danej społeczności jest przestępczość, która, choć stanowi margines życia społecznego, poprzez swą intensywność może mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciskać dotkliwe piętno na jej funkcjonowaniu.

Według danych Komisariatu Policji w Tuszowie Narodowym na terenie gminy Padew Narodowa w 2016 r. stwierdzono łącznie 55 przestępstwa – o 4 mniej niż w 2015r. i o 5 więcej niż w 2017 r. W latach 2018-2019 zmniejszyła się znacznie liczba przestępstw. Wśród odnotowanych czynów zabronionych dominowała procedura Niebieskiej Karty oraz prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym – 11 przestępstw w 2019 r. (spadek o 8 w porównaniu do 2017 r.)

Dane dotyczące wybranych przestępstw popełnionych na terenie gminy w latach 2015-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Przestępstwa popełnione w gminie w latach 2015-2019

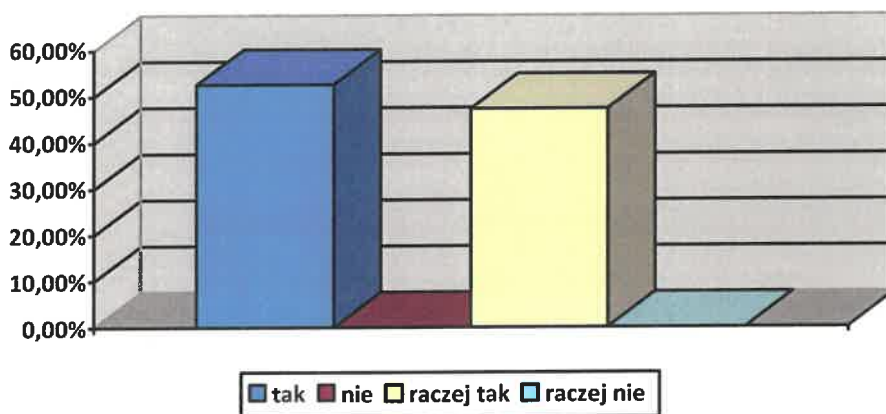
Odnótowane przestępstwa	Odnótowane przestępstwa w 2015r.		Odnótowane przestępstwa w 2016r.		Odnótowane przestępstwa w 2017r.		Odnótowane przestępstwa w 2018r.		Odnótowane przestępstwa w 2019r.		Odnótowane przestępstwa w 2019r.	
	Osoby dorosłe	Osoby nieletnie	Osoby dorosłe	Osoby nieletnie	Osoby dorosłe	Osoby nieletnie	Osoby dorosłe	Osoby nieletnie	Osoby dorosłe	Osoby nieletnie	Osoby dorosłe	Osoby nieletnie
Kradzież rzeczy	8	1	7	0	11	1	3	2	13	1	2	0
Kradzież z włamaniem	13	0	7	0	0	0	0	0	1	0	3	0
Rozboje i wymuszenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bójki i pobicia	1	0	0	0	2	0	3	0	1	0	0	0
Nietrzeźwi kierowcy	14	0	19	1	19	0	10	0	11	0	6	0
Znęcanie się	4	0	4	0	4	0	3	0	4	0	5	0
Procedura Niebieskiej Karty	19	4	18	3	24	3	17	0	17	1	13	0
łącznie	59	5	55	4	60	4	36	2	47	2	29	0

Dane Komisariatu Policji w Tuszowie Narodowym

W 2019 r. Komisariat Policji w Tuszowie Narodowym prowadził tylko 2 postępowania przygotowawcze z terenu gminy w sprawach, gdzie sprawcami były osoby nieletnie. W 2020 nie odnotowano czynów zabronionych popełnionych przez osoby nieletnie.

Dla dokonania diagnozy stanu bezpieczeństwa publicznego w gminie istotne jest również poznanie opinii mieszkańców gminy na temat ich subiektywnego poczucia bezpieczeństwa. Opinie te zostały zebrane w ramach przeprowadzonego na potrzeby opracowania niniejszej Strategii badania ankietowego. W ankiecie znalazło się pytanie „Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?”. W sumie uzyskano 19 anonimowych odpowiedzi, których rozkład prezentuje poniższy wykres.

Wykres 4. Czy czuje się Pani / Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Większość ankietowanych (52,63%) stwierdziła, że czuje się w miejscu zamieszkania bezpiecznie lub raczej bezpiecznie (47,36%). Odmiennej opinii nie wyrażono. Nie padła również odpowiedź „nie” lub „raczej nie”.

2.2 Bezrobocie

Problemy na rynku pracy, objawiające się niedostateczną liczbą miejsc pracy, prowadzą do obniżenia standardu życia ludności. Długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia ogranicza szanse na podjęcie pracy, przyczynia się do ubożenia ludności, a nawet prowadzi do wykluczenia społecznego.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu, w latach 2015-2019 liczba osób bezrobotnych w gminie spadała: z 246 osób na koniec 2016 roku, poprzez 142 osób na koniec 2017 r., do 119 osób na koniec 2019 r. Jednocześnie wahaniom ulegał udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym. Wśród pozostających bez pracy w latach 2015-2019 kobiety stanowiły większość. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 14. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba bezrobotnych w gminie	154	246	142	109	119	154
udział % bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	4,57%	7,89%	4,26%	3,28%	3,64%	2,84%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	89	127	88	70	70	82
Udział % kobiet w liczbie bezrobotnych	57,79%	51,63%	61,97%	64,22%	58,82%	53,25%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2015-2020 w powiecie mieleckim, województwie podkarpackim i w kraju.

Tabela 15. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
stopa bezrobocia w powiecie mieleckim	10,7%	7,4%	5,5%	4,4%	4,1%	5,5%
stopa bezrobocia w województwie podkarpackim	12,9%	10,0%	9,6%	8,7%	8,9%	9,1%
stopa bezrobocia w kraju	9,6%	10,3%	6,6%	5,8%	5,2%	6,2%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego

W latach 2015-2020 powiat mielecki charakteryzował się niższą w stosunku do województwa podkarpackiego, jak i kraju, stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, województwie, jak i w kraju w 2019 roku odnotowano jej spadek w porównaniu z rokiem poprzednim.

2.3 Problemy uzależnień i przemocy w rodzinie

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy oraz relacje rodzinne i międzyludzkie.

Do przyczyn popadania w alkoholizm można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia, natomiast narkomanii sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań.

Przemoc w rodzinie jest z kolei patologią mającą w wielu przypadkach swoje źródło w ubóstwie i uzależnieniach. Jej ofiarami są osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Skuteczne przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie oraz eliminacja ich niekorzystnego wpływu na społeczeństwo wymaga prowadzenia działań związanych z profilaktyką wspomnianych problemów i ich rozwiązywaniem oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych.

Na szczeblu gminy działania te wyznaczane są w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a ich inicjowanie należy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie Padew Narodowa w latach 2015-2020.

Tabela 16. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2015-2020 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

Wielkość wydatków (w zł)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	67.208,11	59.353,86	48.066,16	51.706,86	50.106,41	40.630,00
na przeciwdziałanie narkomanii	1.747,81	2.900,00	4.990,26	2.498,59	2.530,11	133,00
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	0	0	0	1.019,67	0	0
Razem	68.955,92	62.253,86	53.056,42	55.225,12	52.636,52	40.763,00

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Padwi Narodowej

W latach 2015-2020 wysokość kwot przeznaczanych na walkę z alkoholizmem ulegała wahaniom. Z kolei kwoty przeznaczone na przeciwdziałanie narkomanii w latach 2015-2020 również ulegały wahanom. Kwota na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie była wydatkowana jedynie w 2018r.

Jak wspomniano powyżej, ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Padwi Narodowej oraz lokalnego rynku napojów alkoholowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Lokalny rynek napojów alkoholowych oraz działalność GKRPA w latach 2015-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	20	17	20	17	18	22
liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	0	1	0	2	7
liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	20	8	20	17	6	8
liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0	0	0	0
liczba pozytywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	20	8	20	17	6	6
liczba negatywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0	0	0	0
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	15	11	6	26	5	5
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	1	5	1	3	0	0
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa	0	0	0	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Padwi Narodowej

Działalność Komisji w 2020 r. była bardzo ograniczona z powodu pandemii COVID-19 oraz obostrzeniami z tym związane.

W roku 2020 odbyły się 4 posiedzenia Komisji, na których został ustalony plan finansowy, opracowano Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, w których zawarte zostały następujące cele:

- rozpoznanie potrzeb lokalnego środowiska,
- dążenie do zmniejszenia rozmiarów aktualnie istniejących problemów i zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych,
- edukacja publiczna poprzez promocję zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji,
- niwelowanie problemów związanych z używaniem narkotyków
- zwiększenie świadomości wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na temat uzależnienia od alkoholu i narkotyków
- ograniczenie szkód związanych z narkomanią u osób uzależnionych i w środowisku
- reintegracja – powrót osób uzależnionych do otwartego społeczeństwa.

Celem wynikającym z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Padwi Narodowej jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji głównie z powodu nadużywania alkoholu przez jednego lub obojga rodziców.

W 2020r członkowie komisji przeprowadzili kontrolę w sklepach spożywczych i spożywczo-przemysłowych na terenie Gminy Padew Narodowa, które mają wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Członkowie Komisji pełnili dyżury dla osób i rodzin mających problemy alkoholowe, w których z powodu alkoholu następuje rozkład pożycia rodzinnego i demoralizacja dzieci.

W trakcie dyżurów:

- informowano gdzie można uzyskać wszelkie porady i gdzie można rozpocząć terapię odwykową,
 - odwiedzano wraz z pracownikami socjalnymi Ośrodka Pomocy Społecznej środowiska osób nadużywających alkohol. W efekcie tych prac pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej wystąpili z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu o wgląd w sytuację 4 rodzin, w której podejrzewano uzależnienie od alkoholu i przemoc. Komisja zajmowała się również opiniowaniem wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i do spożycia poza miejscem sprzedaży. Pozytywnie zaopiniowała 6 wniosków.
- 3 członków GKRPA brało udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, oraz grup roboczych gdzie wykonywali obowiązki należące do członków Komisji.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną funkcję w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie pełni Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Do jego zadań należy: zmniejszanie skali zjawiska przemocy na terenie gminy, zwiększanie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz zwiększanie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny

współpracuje z Sądem Rejonowym i Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Tarnobrzegu oraz z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej. W latach 2015- 2020 odbyły się co najmniej 4 spotkania „ZI”.

W 2020 r. odbywały się też posiedzenia grupy roboczej, która opracowywała i realizowała w miarę potrzeby plany pomocy w przypadkach indywidualnych występowania przemocy, monitorowała sytuację rodzin oraz dzieliła się spostrzeżeniami oraz efektami swoich działań. Grupa robocza monitorowała sytuację 33 rodzin. W skład grupy roboczej powoływano między innymi: pracowników socjalnych OPS-u w Padwi Narodowej, dzielnicowych Komisariatu Policji w Tuszowie Narodowym, Zawodowych Kuratorów Sądowych, pedagoga ze Szkoły podstawowej w Padwi Narodowej, którzy są członkami „ZI”, oraz Sekretarza Gminnej Komisji ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Padwi Narodowej.

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w roku 2020 realizowano m.in. następujące działania:

1. Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. „Niebieska Karta” - to rozpoznanie zaburzeń życia rodzinnego wywołanych najczęściej nadużywaniem alkoholu i stosowaniem przemocy, podjęcie działań interwencyjnych, analiza sytuacji w rodzinie, ułożenie planu pomocy oraz monitoring sytuacji w rodzinie.
2. Prowadzenie Grup Roboczych.
3. Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy i systemu wsparcia dla osób dotkniętych przemocą,
4. Wzmocnienie opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach w których istnieje przemoc lub w rodzinach zagrożonych przemocą,
5. Informowanie osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie o karnych konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie,
6. Kierowanie do Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu wniosków o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu osób stosujących przemoc oraz do Prokuratury rejonowej w Tarnobrzegu o znęcanie się z art. 207.
7. Udzielanie informacji na temat obdukcji i pozyskiwania zaświadczenia lekarskiego.

Realizacja procedury „Niebieskie Karty” na terenie Gminy Padew Narodowa:

1. W 2018 roku wpłynęło 15 nowych *Niebieskich Kart* oraz kontynuowano procedurę z poprzednich lat w 14 sprawach. Zespół Interdyscyplinarny w Padwi Narodowej odbył 4 posiedzenia oraz 60 spotkań Grup Roboczych, z czego 15 dotyczyło nowych spraw, a 45 – spraw kontynuowanych z lat poprzednich. Na spotkaniach ustalano zasady bieżących działań i monitoringu w ramach powołanych do pracy z rodzinami Grup Roboczych oraz jednogłośnie zamknięto 14 *Niebieskich kart*.

2. W 2019 roku wpłynęło 19 nowych *Niebieskich Kart* oraz kontynuowano procedurę z poprzednich lat w 14 sprawach. Zespół Interdyscyplinarny w Padwi Narodowej odbył 4 posiedzenia oraz 61 spotkań Grup Roboczych, z czego 13 dotyczyło nowych spraw, a 48 – spraw kontynuowanych z lat poprzednich. Na spotkaniach ustalano zasady bieżących działań i monitoringu w ramach powołanych do pracy z rodzinami Grup Roboczych oraz jednogłośnie zamknięto 17 *Niebieskich kart*.

3. W 2020 roku wpłynęło 11 nowych *Niebieskich Kart* oraz kontynuowano procedurę z poprzednich lat w 9 sprawach. Zespół Interdyscyplinarny w Padwi Narodowej odbył 4 posiedzenia oraz 47 spotkań Grup Roboczych, z czego 11 dotyczyło nowych spraw, a 9 – spraw kontynuowanych z lat poprzednich. Na spotkaniach ustalano zasady bieżących działań i monitoringu w ramach powołanych do pracy z rodzinami Grup Roboczych oraz jednogłośnie zamknięto 8 *Niebieskich kart*.

W 2020 roku skierowano wniosek do Prokuratury w sprawie leczenia odwykowego dla 2 osób oraz z art. 207 o znęcanie się dla 3 osób – sprawców przemocy w rodzinie. Ośrodek Pomocy Społecznej wystąpił również do Sądu Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację 3 rodzin.

Ogółem osoby z terenu Gminy Padew Narodowa poszkodowane w wyniku przemocy w rodzinie w :

- 2016 r. - 63, w tym: dzieci – 25 w tym 1 niepełnosprawne, osoby starsze –11
- 2017 r. - 63, w tym: dzieci – 15 , osoby starsze –14.
- 2018 r. - 64 , w tym: dzieci – 13, osoby starsze –9 .
- 2019 r. - 48, w tym: dzieci – 6, osoby starsze –9 .
- 2020 r. – 71, w tym: dzieci - 27 , osoby starsze -21

Nie było osoby korzystającym ze wsparcia OPS-u z powodu narkomanii.

2.4 Sytuacja osób niepełnosprawnych

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Schorzeniami, które najczęściej przyczyniają się do niepełnosprawności, są choroby układu krążenia

oraz dysfunkcje narządu ruchu. Z uwagi na to, że jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne, w analizie sytuacji tej grupy ludności gminy wykorzystano dane z ostatniego opublikowanego spisu, który został przeprowadzony w 2002 roku.

Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób niepełnosprawnych w gminie oraz wskazanie trendu tych zmian, zawierają dane dotyczące liczby rodzin w gminie, korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności. Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej wynika, że w latach 2015-2019 niepełnosprawność była trzecim, pod względem liczby beneficjentów, powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez OPS w latach 2015-2019.

Tabela 18. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba rodzin	60	89	45	34	37	28
liczba osób łącznie w rodzinach	179	308	112	75	68	52

Opracowanie Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2015 roku z pomocy OPS-u z powodu niepełnosprawności skorzystało 60 rodzin liczących 179 osoby, w 2016 natomiast skorzystały 89 rodzin liczących 308 osób. W 2019 roku w gminie Padew Narodowa z powodu niepełnosprawności skorzystało 37 rodzin liczących 68 osób. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy maleje.

Warto w tym miejscu przytoczyć informacje Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Mielcu dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności) wydanych mieszkańcom gminy Padew Narodowa w latach 2015-2020.

Z danych tych wynika, że ulega wahaniom liczba orzeczeń wydanych dzieciom z gminy, natomiast liczba orzeczeń wydanych osobom dorosłym zwiększa się. Liczba decyzji o lekkim stopniu niepełnosprawności zmniejszała się, wahaniom zaś ulegała liczba orzeczeń o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 19. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2015-2019

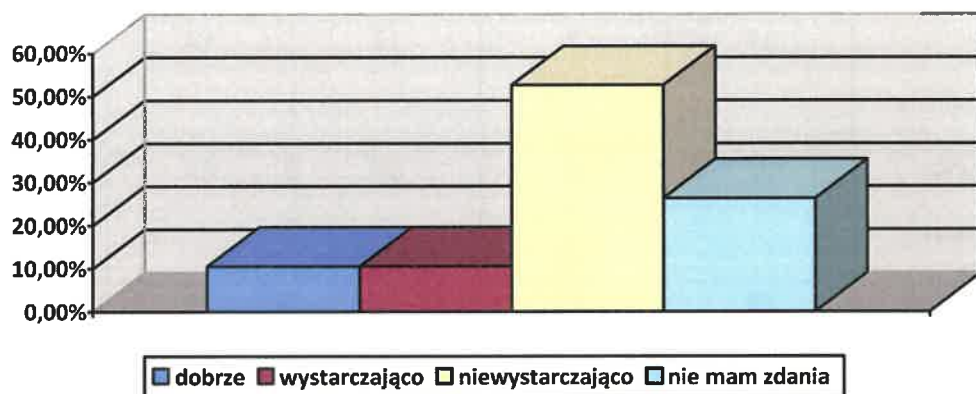
	2015	2016	2017	2018	2019
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dzieciom z gminy do 16r.ż	19	7	12	13	8
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom z gminy po 16r.ż	92	87	69	81	97
W tym :o znacznym stopniu niepełnosprawności	26	25	21	19	32
W tym : o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	54	49	38	40	51
W tym :o lekkim stopniu niepełnosprawności	12	13	10	22	14

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Mielcu

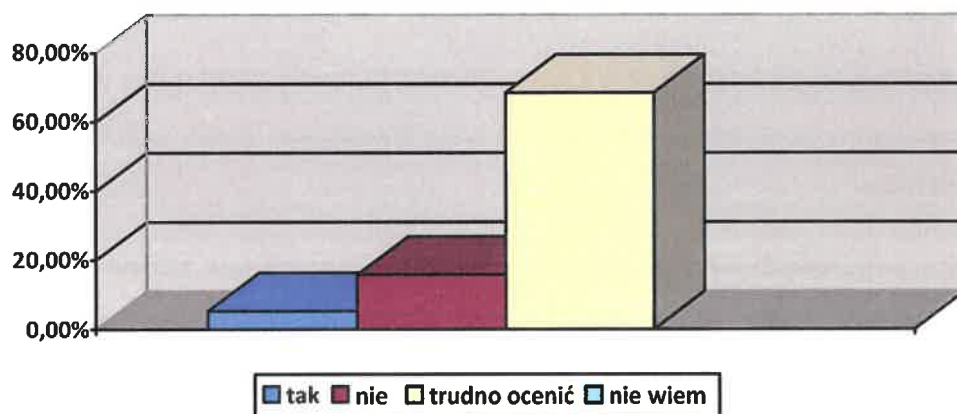
Osoby niepełnosprawne zamieszkałe w gminie Padew Narodowa mogą korzystać ze wsparcia finansowego udzielanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu, które dysponuje środkami na dofinansowanie uczestnictwa, wraz z opiekunami, w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, technicznych lub w komunikowaniu się. Ze względu na nieprowadzenie statystyk, PCPR w Mielcu nie dysponuje szczegółowymi danymi dotyczącymi pomocy przyznanej niepełnosprawnym mieszkańcom gminy Padew Narodowa.

W 2020 roku osoby niepełnosprawne intelektualnie z gminy korzystały z pomocy jednostek wsparcia spoza gminy – Środowiskowego Domu Samopomocy w Knapach, a także Warsztatów Terapii Zajęciowej w Mielcu i w Baranowie Sandomierskim.

W badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania zadano mieszkańcom gminy Padew Narodowa trzy pytania pozwalające uzyskać opinie na temat wsparcia udzielanego mieszkańcom gminy borykającym się z problemami niepełnosprawności oraz dostępu do usług rehabilitacyjnych dla niepełnosprawnych dzieci. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

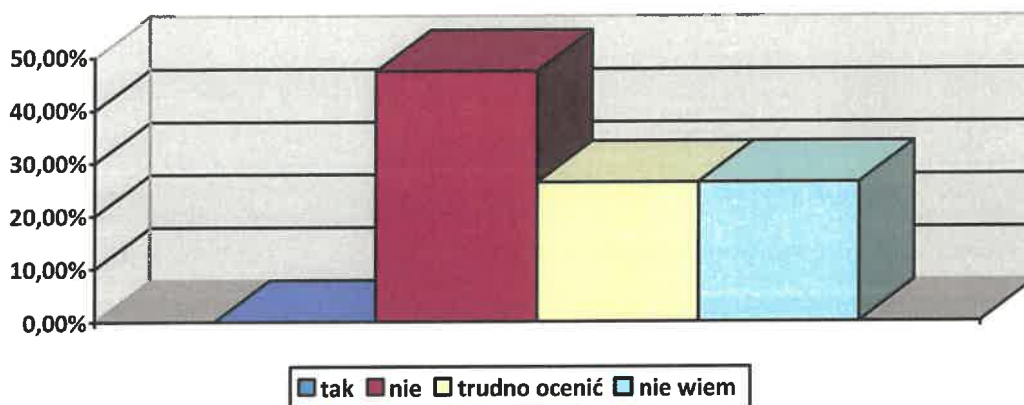
Wykres 5. Jak Pani / Pan ocenia realizowane w gminie działania na rzecz osób niepełnosprawnych?

Tylko 10,52% ankietowanych zaznaczyło, że gmina dobrze realizuje działania na rzecz osób niepełnosprawnych, tyle samo badanych uznało je za wystarczającą, a ponad 52,63% respondentów stwierdziło, że są one niewystarczające. Należy przy tym zauważyć, że aż 26,31% badanych nie miało żadnego zdania na ten temat.

Wykres 6. Czy Pani/Pana zdaniem gmina zapewnia wsparcie rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi?

W takim samym stopniu ankietowani ocenili dostęp do wsparcia dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w gminie. 68,42% respondentów stwierdziło, że nie jest w stanie ocenić tego zadania. Tylko 5,26% oceniło pozytywnie działania.

Wykres 7. Czy Pani/Pana zdaniem rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi mają zapewniony dostęp do usług rehabilitacyjnych w gminie?

Według 47,38%% badanych rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi nie mają zapewnionego dostępu do usług rehabilitacyjnych. Z kolei 26,31% ankietowanych nie wie lub trudno im to ocenić.

Biorąc pod uwagę wszystkie dane dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych, zgromadzone na potrzeby tego opracowania diagnostycznego, trzeba zaliczyć tę kwestię do istotnych problemów społecznych, z jakimi muszą się zmierzyć instytucje pomocowe działające na terenie gminy.

2.5 Sytuacja osób starszych

Jednym z głównych problemów demograficznych w Polsce jest zjawisko starzenia się społeczeństwa. Według przewidywań GUS-u liczba osób w wieku emerytalnym wzrośnie z niemal 6,5 miliona w 2010 roku do co najmniej 9,6 miliona w 2035 roku, co stanowić będzie 26,7% całej populacji kraju.

Struktura wiekowa ludności gminy Padew Narodowa jest w pewnym sensie potwierdzeniem tej tendencji. W ostatnich latach ma tutaj miejsce wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym kurczeniu się populacji młodszych grup wiekowych. Dane szczegółowe zawiera poniższa tabela.

Tabela 20. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba mieszkańców gminy łącznie	5456	5444	5462	5444	5448	5412
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	997	1030	1067	1082	1125	1073
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy	18,27%	18,92%	19,53%	19,87%	20,65%	19,83%

Dane Urzędu Gminy w Padwi Narodowej

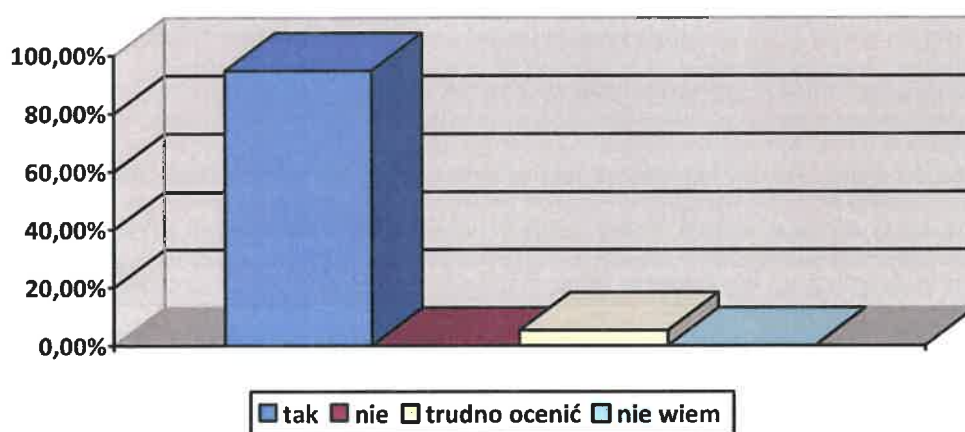
Z analizy danych statystycznych dotyczących sytuacji demograficznej gminy wynika, że systematycznie wzrasta udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. W latach 2015-2020 wynosił on odpowiednio: 18,27%, 18,92%, 19,53%, 19,87%, 20,65%, 19,83%.

Należy także mieć na uwadze malejącą dzietność rodzin, a z drugiej strony wydłużający się średni okres życia. Stanowi to dobitne potwierdzenie procesu starzenia się społeczeństwa i jest bardzo niekorzystną przesłanką, a zarazem wyzwaniem dla służb i instytucji realizujących założenia polityki społecznej. Sytuacja ta wymaga ukierunkowania działań pomocowych w większym stopniu na potrzeby ludzi starszych, aby udzielać odpowiedniego do potrzeb wsparcia – materialnego bądź rzeczowego, ale także zapewnić dostęp do usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz zorganizować różnorodne formy aktywizacji ruchowej, towarzyskiej i kulturalnej.

Biorąc pod uwagę prognozy demograficzne należy oczekiwać, że problemy związane z wiekiem będą na terenie Gminy w kolejnych latach ulegać nasileniu. Osoby starsze są z reguły bardziej narażone na choroby. Wiąże się z tym problem występowania niepełnosprawności i uzależnienia od pomocy innych. Należy zauważyć, że wśród beneficjentów pomocy społecznej, udzielanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej jest z roku na rok coraz więcej seniorów.

Wykres pokazuje odpowiedź na kolejne pytanie ankiety dotyczące działań na rzecz osób starszych.

Wykres 8. Czy Pani / Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych?

Większość ankietowanych 94,74% oceniła działania realizowane wobec osób starszych jako w pełni uwzględniające potrzeby osób starszych natomiast 5,26% stwierdziło że trudno to ocenić.

Gmina Padew Narodowa realizując zadania w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz działań aktywizujących na rzecz seniorów i osób samotnych utworzyła dwie instytucje

zapewniające różne formy integracji, samorealizacji i aktywizacji w sferze zdrowia, kultury i rozrywki oraz rozwijania własnych zainteresowań i spędzania wolnego czasu.

W związku z obserwowanym wydłużeniem się życia ludzkiego i zapotrzebowaniem na godne jego wypełnienie Gmina dąży do poprawienia jakości życia osób starszych poprzez utworzenie dwóch placówek. 20 grudnia 2016 roku został otwarty dom dziennego pobytu dla osób starszych tj. Dzienny Dom „Senior WIGOR” w Przykocie dla 29 seniorów z terenu Gminy Padew Narodowa. Natomiast 16 listopada 2018 roku swoje drzwi dla 40 seniorów otworzył Klub „Senior+” mający swoją siedzibę w Padwi Narodowej przy ulicy Ludwiki Uzar-Krysiakowej 7, usytuowany w centrum wsi, w niewielkiej odległości od instytucji i urzędów gminnych oraz miejsc edukacyjno-kulturalnych i kościoła.

Celem Dziennego Domu „Senior- WIGOR” w Przykocie jest działalność na rzecz aktywizacji społecznej seniorów, działania prozdrowotne obejmujące swoim zakresem usługi aktywności ruchowej i kinezyterapii, kulturalnej, edukacyjnej, opiekuńczej i rekreacyjnej, w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. Jednym z celów jest także propagowanie godnego życia seniorów poprzez: zapobieganie izolacji i wykluczeniu seniorów, przeciwdziałanie skutkom niepełnosprawności fizycznej, rozwiązywanie, pomoc i opiekę w codziennych problemach uniemożliwiających dobre funkcjonowanie w społeczeństwie, aktywizowanie seniorów do podejmowania przejawów aktywności w zależności od kondycji fizyczno-psychicznej. Stworzenie dogodnych warunków do samorealizacji, uaktywnienie tkwiących w seniorach potencjałów umiejętności i wiedzy, wzrost poczucia własnej wartości, wprowadzanie programów poświęconych rozwojowi seniorów poprzez interesujące ich zagadnienia.

Kolejnym z zadań jest zapewnienie wyżywienia oraz dowozu do i z placówki. Pracownicy placówki współdziałają z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami w tworzeniu projektów wspomagania seniorów oraz zapewniają im spędzenie wolnego czasu w godny i bezpieczny sposób.

Placówka Dzienny Dom „Senior –WIGOR” pozwala na skuteczne wsparcie i pomoc seniorom. Zapewnia dzienną ośmiodzinną opiekę, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 do 16, w czasie której seniorzy mają możliwość zjedzenia przygotowanego przez siebie śniadania oraz dowiezionego obiadu dwudaniowego. W czasie pobytu mogą skorzystać z wyprania i wyprasowania ubrań oraz mają możliwość skorzystania z kąpieli. Korzystają również z usług wspomagających ich zdrowie.

Uczestnikami placówki „Senior-WIGOR” w Przykocie mogą być seniorzy, którzy ukończyli 60 rok życia i są mieszkańcami Gminy Padew Narodowa. Z usług Domu w pierwszej kolejności mogą korzystać osoby: samotne, posiadające rodzinę poza gminą, cechujące się bezradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, posiadające złe lub przeciętne warunki mieszkaniowe, mające niski dochód, nieaktywne zawodowo. Placówka dysponuje 29 miejscami. Najliczniejszą grupę seniorów stanowią kobiety w przedziale wiekowym od 71 do 75 lat. Najwięcej z uczestniczących mężczyzn znajduje się w przedziale wiekowym od 76 do 80 lat. Warto tu także nadmienić, że wśród osób korzystających z oferty DDSW w Przykocie znalazły się seniorki powyżej 86 roku (najstarsza uczestniczka ma 91 lat).

Klub „Senior+” działa od 2018 roku. Mieści się w budynku w którym wiele lat funkcjonowało przedszkole. Teren na którym usytuowany jest budynek znajduje się w niedalekim sąsiedztwie Ochotniczej Straży Pożarnej, kościoła, Stacji Pogotowia Ratunkowego, Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Kultury, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Ośrodka Pomocy Społecznej. Jest miejscem wsparcia dla 40 seniorów, którzy po zakończeniu pracy są nieaktywni zawodowo, przeszli na emeryturę lub rentę. Z tego powodu mają wolny czas i nie chcą go spędzać w samotności w domu. Pragną towarzystwa, rozmów z rówieśnikami i pomimo swych ograniczeń chcą być aktywni społecznie. Spotkania w Klubie poprawiają jakość życia seniorów poprzez dostęp do profilaktyki, edukacji, kultury i rekreacji. Integracja społeczna przyczynia się do aktywnego życia seniorów. W placówce promowana jest również idea wolontariatu i zwykłej pomocy sąsiedzkiej na rzecz innych osób. Dzięki temu zwiększa to poczucie własnej wartości u seniorów, zmniejsza uczucie osamotnienia i bezużyteczności oraz rozbudza kreatywność. Celem stworzenia placówki było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji, pobudzenie aktywności społecznej i integracji osób w wieku poprodukcyjnym, mieszkających na terenie Gminy Padew Narodowa i nieaktywnych zawodowo. Kolejnym z celów jest profilaktyka i promocja aktywnego i zdrowego trybu życia, uczestnictwa w życiu społecznymi i integracji międzypokoleniowej.

Seniorzy spotykają się w grupach od poniedziałku do piątku w ustalonych przez daną grupę, godzinach w zależności od chęci i potrzeb. Odpowiedzialność za funkcjonowanie Klubu Senior+ spoczywa na Ośrodku Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej.

Zatrudniony w klubie pracownik koordynuje wszystkie działania i wydarzenia w placówce. W miarę potrzeb są zatrudniani specjaliści na umowę zlecenie (dietetyk, trener nordic-walking) lub jest podejmowana współpraca z animatorami Gminnego Ośrodka Kultury (muzyk, instruktor zajęć ruchowych, instruktor języka angielskiego, animator wokalnokabaretowy).

Prowadzone zajęcia możemy podzielić na dwie grupy: odbywające się codzienne zajęcia stacjonarne oraz zajęcia cykliczne. Zajęcia stacjonarne: gry stolikowe, zajęcia manualne (stroiki, palmy wielkanocne, wieńce dożynkowe), ćwiczenia pamięci dla seniorów, prezentacja regionalnych przepisów i potraw. Ponadto seniorzy biorą udział w czynnym życiu kulturalnym gminy poprzez wystawianie stoiska na Gminne Święto Ziemniaka promujące potrawy tego warzywa. Organizowane i współorganizowane imprezy okolicznościowe i spotkania międzypokoleniowe. Do seniorów chętnie przychodzą zaproszeni goście (poeci regionalni, kombataneci, historycy, psychologowie, osobowości lokalne, policjanci, strażacy i ratownicy medyczni). Zajęcia prowadzone codziennie wynikają z zainteresowania i potrzeb samych seniorów. Dostosowane są do zmieniających się pór roku, świąt okolicznościowych, imienin, urodzin. Zajęcia cykliczne to: zajęcia z zakresu dietetyki odbywające się raz w miesiącu, spotkania z zielarką. Prelekcje i prezentacje dotyczą przygotowania zdrowych przekąsek, potraw oraz diet (na przykład bez soli, lekkostrawna, cukrzycowa). Zajęcia wokalnokabaretowe odbywają się raz w tygodniu w Gminnym Ośrodku Kultury. Pod okiem instruktora seniorzy przygotowują inscenizację, którą później prezentują na scenie GOK przed mieszkańcami gminy. Zajęcia z języka angielskiego odbywają się nieodpłatnie raz w tygodniu. Zajęcia te

poprawiają pamięć, myślenie i koncentrację oraz zwiększają pewność siebie. Wyjazdy na basen połączone z aqua aerobikiem odbywają się na wiosnę i jesienią dwa razy w miesiącu. Seniorzy, którzy nie mają przeciwwskazań zdrowotnych uczestniczą w zajęciach na basenie m.in. w Mielcu i w Solcu -Zdroju. Ta forma aktywności bardzo dobrze wpływa na kondycję i sprawność fizyczną oraz poprawia samopoczucie. Wycieczki turystyczno-krajoznawcze organizowane są zgodnie z oczekiwaniami i możliwościami seniorów. Są to wycieczki jedno, dwu lub trzydniowe, wyjazdy do teatru do Rzeszowa i Krakowa, wyjazdy do kina oraz wyjazdowe spotkania z okazji Dnia Seniora, Mikołajek, Andrzejek, Dnia Kobiet i Mężczyzn, Dnia Babci i Dziadka.

2.6 Bezdomność

Bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Wiąże się ze zmianami demograficznymi i ruchliwością społeczną, z recesją gospodarczą, bezrobociem, ubóstwem, kryzysem polityki mieszkaniowej i wzrostem cen mieszkań oraz dysfunkcjonalnością instytucji opiekuńczo-resocjalizacyjnych i karnych zaniedbujących obowiązek opieki następczej.

Do głównych przyczyn bezdomności o charakterze społecznym i patologicznym należą: likwidacja państwowych zakładów pracy, a wraz z nimi hoteli robotniczych, brak miejsc w szpitalach, zakładach opiekuńczych, domach pomocy społecznej, brak dostatecznej opieki nad wychowankami domów dziecka kończącymi 18 lat, brak ośrodków dla nosicieli wirusa HIV, zaległości w opłatach czynszowych prowadzące do eksmisji, a także alkoholizm, przestępczość, odrzucenie lub brak opieki ze strony najbliższych, rozwód lub trwały rozpad innych więzi formalnych lub nieformalnych, prostytutka kobiet, przemoc w rodzinie oraz świadomy wybór innego sposobu życia i odrzucenie powszechnie uznawanego systemu wartości.

Osobami bezdomnymi, obok tych, które są nimi z wyboru, najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z nieletnimi dziećmi, rodziny pełne nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania oraz osoby, które opuściły zakłady karne.

Bezdomność w gminie Padew Narodowa jest jedynie zjawiskiem, nie urasta do rangi problemu społecznego. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z terenu gminy świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej. Przybiera ona głównie formę wsparcia rzeczowego (odzież, posiłek) oraz schronienia.

2.7 Problemy równości płci

Polityka równości szans płci jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn.

Problemy oraz doświadczenia kobiet i mężczyzn powinny być integralnym elementem planowania, wdrażania i monitorowania realizowanych programów i projektów, aby nierówność się nie utrwałała, a kobiety i mężczyźni odnosili równe korzyści. Dzięki wdrażaniu zasady równości szans płci w realizowanych przedsięwzięciach, odpowiadają one lepiej na specyficzne potrzeby zarówno kobiet, jak i mężczyzn.

Według Komisji Europejskiej barierami równości płci są:

- segregacja pionowa i pozioma rynku pracy,
- różnice w płacach kobiet i mężczyzn,
- mała dostępność elastycznych form czasu pracy,
- niski udział mężczyzn w wypełnianiu obowiązków rodzinnych, niski udział kobiet w podejmowaniu decyzji,
- przemoc ze względu na płeć,
- niewidoczność kwestii płci w ochronie zdrowia, niewystarczający system opieki przedszkolnej, stereotypy płci we wszystkich obszarach,
- dyskryminacja wielokrotna, szczególnie w odniesieniu do kobiet starszych, imigrujących, niepełnosprawnych, należących do mniejszości etnicznych.

Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć oraz odniesieniu się do występujących barier równości płci. W latach 2015-2016 w gminie Padew Narodowa było więcej kobiet niż mężczyzn natomiast w latach 2017-2019 udział kobiet spadł poniżej pięćdziesięciu procent. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba mieszkańców ogółem (na koniec roku)	5456	5444	5462	5444	5448	5412
w tym: liczba kobiet	2734	2725	2729	2715	2718	2701
udział kobiet w liczbie ludności gminy ogółem (w %)	50,11%	50,05%	49,96%	49,87%	49,89%	49,91%

Dane Urzędu Gminy Padew Narodowa

W analizowanym okresie kobiety stanowiły stale mniej niż połowę ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie, przy czym wahał się ich udział w liczbie osób bezrobotnych. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie w latach 2015-2020

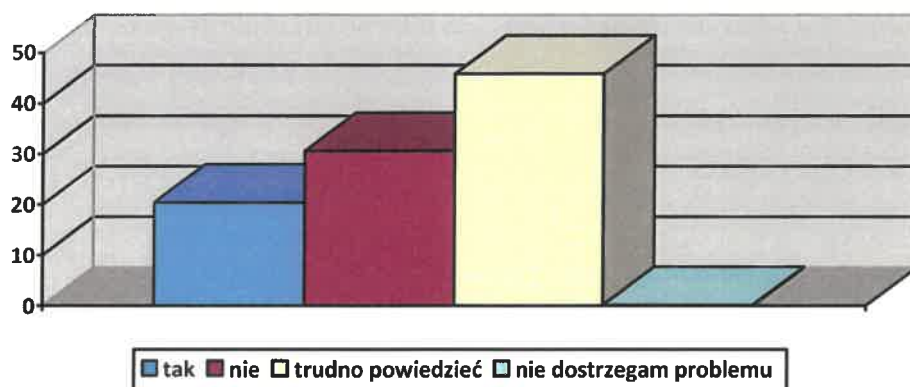
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba bezrobotnych w gminie	154	246	142	109	119	154
w tym: liczba bezrobotnych kobiet	89	127	88	70	70	82
udział kobiet w liczbie bezrobotnych (w %)	57,79%	51,63%	61,97%	64,22%	58,82%	53,25%

Dane Powiatowego Urzędu pracy w Mielcu

Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni lat 2015-2020 w gminie Padew Narodowa problem bezrobocia dotykał bardziej kobiet niż mężczyzn. Jednak kwestia równości płci i związane z nią problemy, jakkolwiek często obserwowane na rynku pracy, nie ograniczają się tylko do tej sfery; mogą być odczuwane w wielu obszarach życia społecznego, często nie podlegających analizom statystycznym. W takiej sytuacji występowanie problemów nierówności i dyskryminacji oraz ich skalę można szacować na podstawie subiektywnych opinii przedstawicieli danej społeczności. Dlatego w ramach diagnozy sytuacji w zakresie równości płci w gminie przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć.

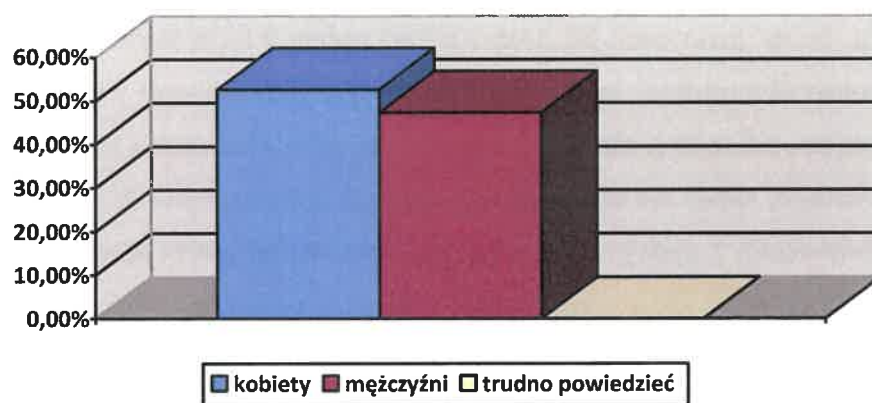
Analizowano ankiety wypełnione przez wybranych losowo mieszkańców gminy.

W pierwszej kolejności poproszono uczestników badania o odpowiedź na pytanie o charakterze ogólnym, a mianowicie czy istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn jest problemem społecznym. Najwięcej respondentów (33,3%) stwierdziło, że tak. Niewiele mniej (po 25%) badanych odpowiedziało, że nie i raczej nie. Raczej tak wskazało 8,3%, ale też tyle samo stwierdziło, że trudno powiedzieć. Nikt nie wskazał odpowiedzi, że nie jest to problem. Szczegółowy rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9. Czy postrzega Pani / Pan istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn jako problem społeczny?

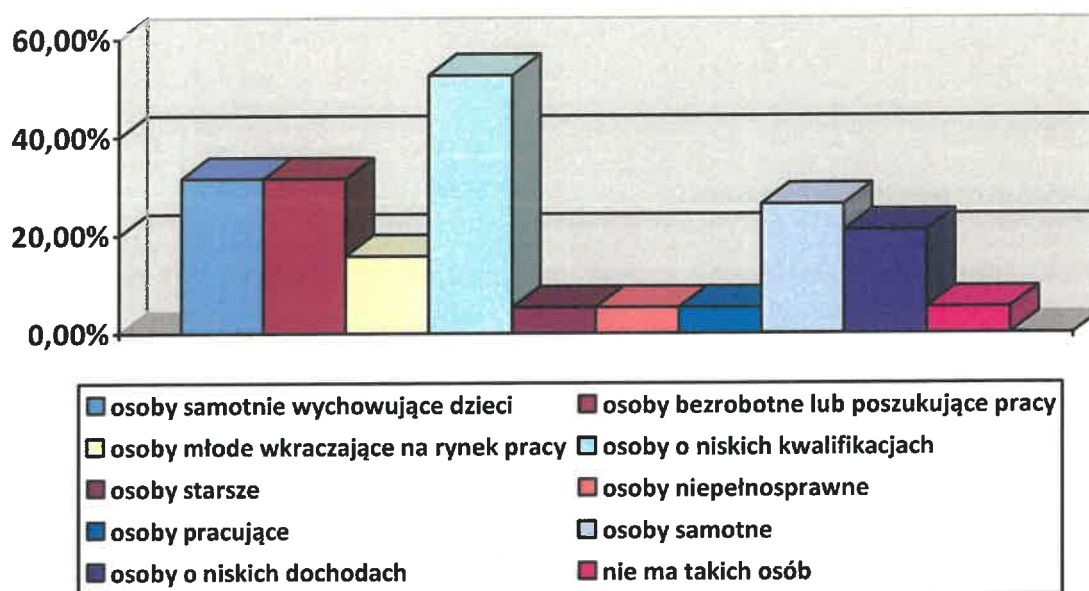
Zasada równości szans płci nie jest zasadą dotyczącą tylko kobiet, tworzoną przez kobiety i dyskryminującą mężczyzn, ani też nie ma na celu doprowadzenia do tego, aby kobiety i mężczyźni stali się tacy sami. Ma ona ograniczać dyskryminację zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przypisując taką samą wartość społeczną, równe prawa oraz równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju) kobietom i mężczyznom. Z tego względu w następnym pytaniu zapytano respondentów, kto ich zdaniem jest bardziej zagrożony problemem nierówności szans. Rozkład odpowiedzi przedstawia kolejny wykres.

Wykres 10. Kto jest bardziej zagrożony problemem nierówności szans kobiet i mężczyzn w gminie?

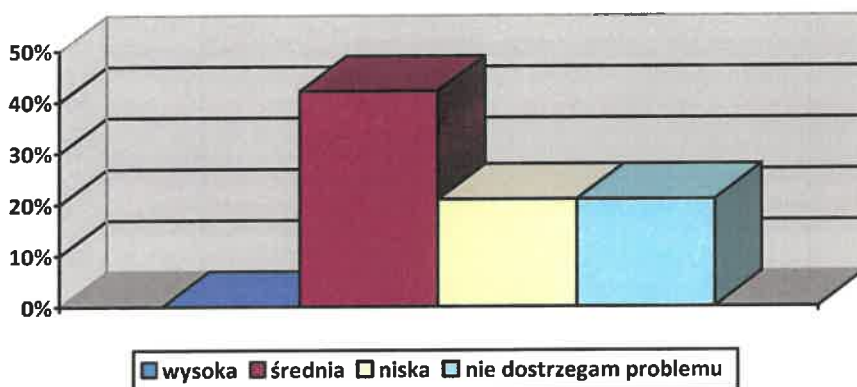

Połowa ankieterów (50%) stwierdziła, że bardziej zagrożone są kobiety. 16,7% uczestników badania nie potrafiło tego ocenić, a ponad 33,3% w ogóle nie dostrzegło problemu. Natomiast nikt nie odpowiedział, że ten problem dotyczy mężczyzn.

Odpowiadając na następne pytanie ankiety, respondenci wskazywali grupy mieszkańców gminy najbardziej zagrożone dyskryminacją ze względu na płeć. Najczęściej wskazywano osoby o niskich kwalifikacjach, osoby młode wkraczające na rynek pracy, oraz osoby niepełnosprawne (po 16%), osoby samotnie wychowujące dzieci, osoby bezrobotne i osoby o niskich dochodach (po 12%). Wymieniono również m.in. osoby starsze (8%), pracujące i samotne (po 4%). Należy przy tym odnotować, że nikt z respondentów nie zaznaczył w ogóle „nie ma takich osób”. Szczegółowy rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 11. Jakie grupy mieszkańców gminy są zagrożone dyskryminacją ze względu na płeć?

„Jeśli dyskryminacja ze względu na płeć jest problemem w gminie, to jaka jest jego skala?” – brzmiało następne pytanie.

Wykres 12. Jeśli dyskryminacja ze względu na płeć jest problemem w gminie, jaka jest jego skala?

O skali występowania dyskryminacji ze względu na płeć w gminie nie dostrzegało problemu 21%. Natomiast spośród tych respondentów, którzy problem dostrzegają, jego skalę jako średnią określiło 42,1% badanych natomiast niską 21,0%, zaś nikt nie ocenił jej jako wysoką.

Z przeprowadzonego badania wynika, że problemy dotyczące równości płci są znane mieszkańcom gminy. Nie można ich nie zauważać, planując działania samorządu w sferze zarówno gospodarczej, jak i społecznej. Należy zmierzać do poprawy sytuacji w zakresie równości płci, należy też położyć nacisk na przyczynianie się

do osłabienia istniejących nierówności, a także uwzględnić zagadnienie równości płci w działaniach ukierunkowanych na wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

2.8 Sytuacja dziecka

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Przedstawiciele placówek oświatowych zostali poproszeni o określenie problemów, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny. Odpowiadając na zadane pytania pedagodzy wskazywali przede wszystkim na dysfunkcje występujące w domu, odnoszące się do bezradności opiekuńczo-wychowawczej rodziców, nadużywania alkoholu ze strony jednego z rodziców.

Do najczęściej wskazywanych przez pedagogów problemów możemy zaliczyć: samotność dzieci, brak czasu dla dziecka przez rodziców, brak obecności rodziców w codziennym funkcjonowaniu oraz eurosierodństwo. Coraz częściej pojawiają się problemy emocjonalne wśród dzieci związane z niepełnymi rodzinami. Z obserwacji nauczycieli uwidocznił się również problem wśród uczniów spowodowany izolacją i wykluczeniem w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2.

Tabela 23. Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Cechy patologii społecznej	Liczba ujawnionych przypadków
Sięganie po alkohol	0
Sięganie po papierosy	5
Sięganie po narkotyki	0
Ucieczki z domu	0
Kradzieże	2
Agresja i przemoc CYBERPRZEMOC	15
Zaniedbywanie przez dom	3

Dane pozyskane z informacji Dyrektora Szkoły Podstawowej w Padwi Narodowej

Działania profilaktyczne podejmowane w szkole

Szkoła Podstawowa w Padwi Narodowej troszczy się o ochronę uczniów przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją i innymi zagrożeniami. Wychowawcy rozpoznają środowisko rodzinne uczniów. Profilaktyka prowadzona jest w sposób zorganizowany, z uwzględnieniem uczniów potencjalnie zagrożonych niedostosowaniem. Corocznie są opracowywane i realizowane plany profilaktyczno – wychowawcze uczniów. Organizowane są różnorodne zajęcia pozalekcyjne jako ciekawa propozycja spędzania czasu wolnego. Strategie działań profilaktycznych są nakierowane na integrację ze środowiskiem lokalnym. Działania szkoły projektowane w niniejszym programie skupiają się na realizacji założeń profilaktyki pierwszorzędowej i drugorzędowej. Profilaktyka pierwszorzędowa kierowana jest do grup niskiego ryzyka, celem jej jest promocja zdrowego stylu życia, zmniejszenie rozpowszechnienia zachowań ryzykownych. Profilaktyka drugorzędowa ma na celu wczesne wykrywanie i interwencję, ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji. Szkoła Podstawowa w Padwi Narodowej prowadzi działania profilaktyczne, wychowawcze, edukacyjne, oraz informacyjne. Działania te mają na celu skuteczne przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych przez uczniów szkoły. Działania realizowane przez Szkołę Podstawową Padwi Narodowej przebiegają w ścisłej współpracy z rodzicami poprzez : zebrania klasowe, rozmowy indywidualne w sprawach uczniów, spotkania grupowe dotyczące zagrożeń, angażowanie rodziców w imprezy szkolną, organizowanie pogadanek specjalistów innych instytucji, „drzwi otwarte”.

Szkoła Podstawowa w Padwi Narodowej ściśle współpracuje z instytucjami wspierającymi takimi jak: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Ośrodek Zdrowia (lekarze rodzinni, higienistka), Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, Gminny Ośrodek Kultury, Sąd Rodzinny, Policja, lokalne stowarzyszenia.

Dla dzieci potrzebujących dodatkowej opieki organizowane są zajęcia w świetlicy popołudniowej. Skutki oddziaływań profilaktycznych byłyby głębsze po wzmocnieniu współpracy między nauczycielami, rodzicami, władzą samorządową i instytucjami wspierającymi szkołę.

Współpraca szkoły z rodzicami uczniów

Szkoła Podstawowa w Padwi Narodowej stara się właściwie współpracować z rodzicami uczniów. Rodzice mogą liczyć na profesjonalne doradztwo z strony nauczycieli w trudnych sprawach dotyczących uczniów. Współpraca szkoły z rodzicami odbywa się w szczególności poprzez:

1. Integracyjne spotkanie - poświęcone wzajemnemu poznaniu się, budowaniu atmosfery zaufania, powiedzeniu kilku słów o własnym dziecku (zainteresowania, mocne strony, oczekiwania, niepokoje).
2. Zebrania prowadzone metodą warsztatową na tematy wynikające z potrzeb zgłaszanych przez rodziców. Spotkania te są bardzo użyteczne dla obu stron, ponieważ rodzice otrzymują gotowe narzędzia przydatne w wychowaniu dzieci, a nauczyciele zdobywają szereg informacji o środowisku wychowawczym uczniów.

3. Indywidualne spotkania, dzięki którym nauczyciel ma możliwość lepszego poznania ucznia, jego sytuacji rodzinnej i wpływów jakim podlega. Wychowawca w rozmowie indywidualnej ma szansę na zaprezentowanie swoich spostrzeżeń dotyczących ucznia, jego udziału w życiu klasy, szkoły.
4. Wywiadówki z udziałem eksperta lub rodzica, który z racji wykonywanego zawodu może służyć pomocą w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Na tego rodzaju spotkaniach warto poruszać problemy, które są bliskie zarówno dla rodzica, jak i nauczyciela.
5. Włączenie rodziców w organizację wspólnych, klasowych i szkolnych imprez.
6. Prezentacja osiągnięć wszystkich dzieci, np. wystawki prac wykonanych w ramach jednego lub kilku przedmiotów, inscenizacje, zdjęcia, wyniki konkursów.

Potrzeby dzieci i młodzieży

Jak wynika z obserwacji pracowników Szkoły Podstawowej w Padwi Narodowej najpilniejsze potrzeby dzieci i młodzieży to dostęp do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, motywowanie uczniów do uczestniczenia w atrakcyjnych zajęciach proponowanych w ofercie szkoły. Wśród innych potrzeb pracownicy dostrzegli konieczność zwiększenia dostępu do pomocy pedagoga, psychologa i logopedy oraz innych specjalistów w szczególności w odniesieniu do panującej epidemii wirusa SARS-CoV-2.

Pojawił się także postulat monitorowania rodzin i rodziców niezaradnych życiowo i konieczność zapewnienia wszechstronnej opieki dzieciom z takich rodzin.

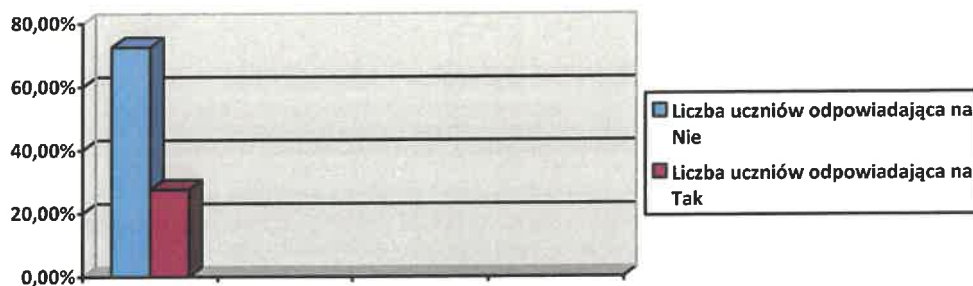
Możliwości przyczynienia się szkoły do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży

Zastanawiając się nad tym, w jaki sposób szkoła może się przyczynić do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w gminie, nauczyciele wskazywali przede wszystkim konieczność podejmowania działań psychoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży oraz organizację zajęć o różnej tematyce. Zatrudnienie psychologa na terenie szkoły mogło by poprawić sytuację emocjonalną wśród dzieci i młodzieży.

Podsumowanie ankiety przeprowadzonej wśród uczniów

Badania w placówkach oświatowych przeprowadzono przy użyciu ankiety opracowanej przez Zespół przygotowujący Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych. Ankieta została skierowana do uczniów klas VIII Szkoły Podstawowej w Padwi Narodowej. Narzędzie badawcze zawierało 13 pytań o charakterze zamkniętym.

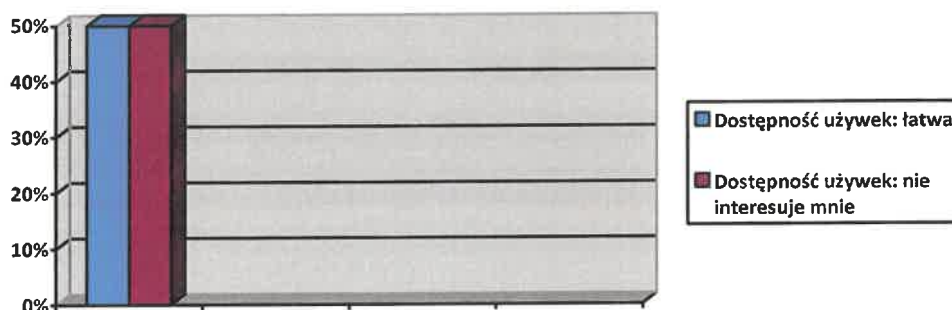
Jedno z pytań które zadano uczniom dotyczyło sięgania po używki.

Wykres 13. Czy kiedykolwiek używałeś (aś) alkoholu, papierosów, narkotyków?

Jak wynika z analizy badań najczęściej uczniowie odpowiadali w zadanym pytaniu Nie - 72,50 %, odpowiedź Tak – 27,50 % . Jak wynika z przeprowadzonej analizy badań uczniowie sięgali po papierosy, alkohol, narkotyki, pomiędzy 11-14 rokiem życia.

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Padwi Narodowej najczęściej wskazywali, że powodem sięgania po używki tj. alkohol, narkotyki, papierosy w pytaniu dlaczego wg. Ciebie młodzi ludzie sięgają po używki – to ciekawość (chęć sprawdzenia jak to jest) – 50 % ankietowanych uczniów, chęć uwolnienia się od stresu napięć i problemów tak odpowiedziało 40 % badanych uczniów, odpowiedź chęć przypodobania się innym 65% ankietowanych uczniów, odpowiedź „ nie potrafię odmówić – 37,5 % ankietowanych uczniów.

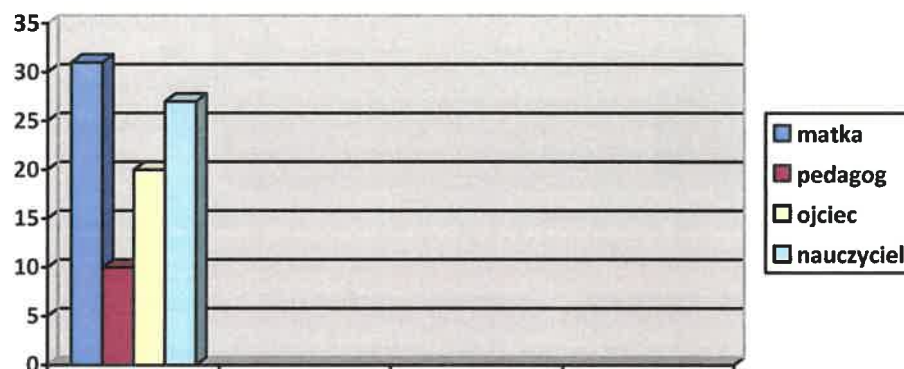
Kolejnym problemem poruszanych w przeprowadzonym badaniu była próba ustalenia dostępności: alkoholu, papierosów i narkotyków wśród uczniów Szkoły Podstawowej w Padwi Narodowej. Wyniki analizy badań przedstawia diagram.

Wykres 14. Jak oceniasz dostępność do: alkoholu, papierosów, narkotyków?

Uczniowie ocenili dostępność do alkoholu, papierosów i narkotyków w 50% jako łatwą, natomiast kolejne 50% zadeklarowało, że nie interesują się używkami.

W kolejnym pytaniu uczniowie Szkoły Podstawowej w Padwi Narodowej odpowiedzieli na temat od kogo uzyskali informację o szkodliwości używania alkoholu, papierosów, narkotyków.

Wykres 15. Kto w opinii badanych rozmawiała z uczniami na temat szkodliwości używania alkoholu, papierosów, narkotyków.

Najczęściej badani wskazywali, że informację na temat szkodliwości używania alkoholu, papierosów i narkotyków uzyskali w pierwszej kolejności od: matki - 31 odpowiedzi, nauczyciela - 27 odpowiedzi, ojca - 20 odpowiedzi, pedagoga – 10 odpowiedzi. Badania te udowadniają, że zachodzi pilna potrzeba prowadzenia profilaktyki pierwszorzędowej jak i drugorzędowej na terenie szkoły. Działania profilaktyczne powinny być ściśle powiązane z edukacją rodziców.

Kolejnej części ankiety badani uczniowie zapytani zostali o znajomość pojęcia przemocy. Z przeprowadzonej ankiety wynika, że 85,5 % badanych uczniów ma wiedzę na temat zjawiska przemocy, 17,5 % uczniów wskazuje, że nie zna pojęcia przemocy.

Wśród pytań znalazły się również, pytanie dotyczące zjawiska cyberprzemocy. Jak wynika z informacji pracowników szkoły coraz częściej zjawisko cyberprzemocy dotyczy uczniów Szkoły Podstawowej w Padwi Narodowej. Z przeprowadzonych ankiet wynika, że 87,5 % uczniów spotkało się ze zjawiskiem cyberprzemocy w szkole, 12,5 % nie spotkało się ze zjawiskiem cyberprzemocy.

Ostatnie pytanie zawarte w ankiecie dotyczy poczucia bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły: 50% ankietowanych wskazało, że czuje się bezpiecznie na terenie szkoły, natomiast kolejne 50% ankietowanych, że nie czuje się bezpiecznie w szkole.

2.9. Pomoc społeczna

Zgodnie z obowiązującymi przepisami pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadania pomocy społecznej w gminie wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej. Jednostka ta realizuje również zadania wynikające z innych aniżeli ustawa o pomocy społecznej aktów prawnych. Należą do nich w szczególności: ustawa o świadczeniach rodzinnych i ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawa o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i wiele innych.

Z końcem 2020 roku kadrę Ośrodka stanowiło 13 osób. Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w Ośrodku oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 24. Stan zatrudnienia w Ośrodku Pomocy Społecznej na koniec 2020 roku.

Lp.	Wyszczególnienie /stanowisko pracy/	Stan zatrudnienia
1.	Kierownik	1 os.
2.	Główna Księgowa (1/2 etatu)	1 os.
3.	Pracownicy socjalni	3 os.
4.	Pracownicy ds. świadczeń	2 os.
5.	Asystenci rodziny	2 os.
6.	Opiekun	1 os.
7.	Prac. obsługi –sprzątaczką ¼ etatu	1 os.
SENIOR +		
8.	Kierownik 1/8 etatu	1 osoba
9.	Opiekun ¾ etatu	1 osoba
Ogółem:		13 osób

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników. Od 2014 roku w gminie Padew Narodowa wskaźnik ten był spełniony, bowiem na 1 pracownika socjalnego przypadało 1.286 mieszkańców. Wśród propozycji w zakresie rozwoju zasobów kadrowych OPS-u figuruje m.in. potrzeba zwiększenia o 1 etat liczby pracowników do obsługi informatycznej, administracyjnej i kadrowej.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie **nie** przekracza:

1) osobie samotnie gospodarującej- 701 zł

2) osobie w rodzinie- 528 zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej. Dochód za **1 ha** przeliczeniowego do celów pomocy społecznej wynosi **308 zł** miesięcznie.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobom, które mają orzeczone sądownie alimenty oraz zaświadczenie od komornika o bezskutecznej egzekucji i dochód w rodzinie nie przekracza 800 zł na osobę w rodzinie (maksymalna wysokość alimentów z funduszu alimentacyjnego- 500 zł).

Prawo do świadczenia wychowawczego 500+ - brak kryterium dochodowego

Prawo do świadczeń rodzinnych mają osoby, których dochód netto na osobę w rodzinie za 2018 rok nie przekraczał 674 zł, albo 764 zł w razie wychowywania dziecka niepełnosprawnego. Dochód za **1 ha** przeliczeniowego do celów świadczeń rodzinnych i funduszu wynosił **226,25 zł** miesięcznie.

Rodzaje świadczeń rodzinnych:

1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- urodzenia dziecka (1000 zł)
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł)
- samotnego wychowywania dziecka (193 zł, 273 zł dziecko niepełnosprawne)
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95 zł)
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (do 5 lat - 90 zł, powyżej - 110 zł)
- rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł)
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (69 zł - dojazd, 113 zł - internat).

2) Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny (215,84 zł)
- świadczenie pielęgnacyjne (rok 2017-1406zł, 2018-1477zł,2019- 1583 zł, 2020- 1830 zł)
- specjalny zasiłek opiekuńczy (620zł)

3) zasiłek dla opiekuna (620 zł)

4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (1000 zł)

5) świadczenie rodzicielskie (1000 zł).

W wykonywaniu zadań OPS współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi i innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2015-2019.

Tabela 25. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2015-2019

Nazwa	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Ogółem	2.737.986,08	5.957.067,90	6.792.484,81	6.787.239,39	7.783.355,49	8.770.340,93
Ochrona zdrowia	0	0	50,00	60,00	75,00	40,00
Domy pomocy społecznej	0	0	0	26.922,33	22.280,00	10.276,50
Ośrodki wsparcia	0	0	0	0	0	0
Zadania z zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0	0	0	1.019,67	0	0
Świadczenia na ubezpieczenia zdrowotne – zasiłki stałe	10.970,00	11.077,00	24.441,50	20.812,94	16.372,99	14.251,81
Zasiłki i pomoc w naturze	92.166,04	9.481,51	52.952,19	54.027,00	5.281,31	46.363,17
Dodatki mieszkaniowe	0	0	0	0	0	0
Zasiłki stałe	153.957,21	139.205,29	137.232,92	144.904,76	190.500,20	162.249,26
Wynagrodzenia, w tym dla opiekunów prawnych, pochodne i utrzymanie budynku	435.255,52	399.399,27	336.143,01	405.210,59	424.664,77	506.952,10
Usługi specjalistyczne psychiatryczne	73.214,00	91.623,00	107.148,42	100.897,07	93.570,62	99.428,76
Usuwanie skutków anomalii pogodowych	0	0	12.500,00	0	0	0
Dożywianie uczniów	75.289,80	87.500,00	80.000,00	80.000,00	80.000,00	62.728,00
Stypendia szkolne Porto	73.916,25 19,50	63.706,25 27,00	54.282,40 21,00	32.906,00 17,50	23.861,60 9,00	14.130,00 0
Rodzina -świadczenia wychowawcze 500+	0	2.984.227,37	3.863.416,45	3.625.484,40	4.492.016,30	5.473.454,74
Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	1.514.095,00	1.781.264,00	2.066.915,94	2.004.753,55	2.005.912,86	2.014.179,80
Karta Dużej Rodziny	273,36	140,00	123,28	75,97	678,00	338,27
Asystent rodziny	25.875,26	13.255,09	10.611,17	17.969,42	26.503,94	24.718,81
Rodziny zastępcze	13.623,91	31.511,92	46.646,53	60.027,33	42.992,06	33.133,46
300+	0	0	0	208.320,00	206.710,04	205.840,00
Klub Senior +	0	0	0	3.830,50	91.480,00	87.206,03

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

W latach 2015-2020 wysokość środków finansowych przeznaczonych przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy ulegała wahaniom (najwięcej w 2012 roku – 2.677.910,00 zł). Dominującą pozycję wśród nich stanowiły kwoty wydatkowane na realizację świadczeń rodzinnych (najwięcej w 2012 roku – 1.971.750,00zł).

W ramach wykonywania zadań własnych gminy największe kwoty przeznaczono na udzielanie świadczeń pomocy społecznej, głównie w formie zasiłków stałych, zasiłków celowych i w naturze oraz zasiłków okresowych. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez OPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2015-2020.

Tabela 26. Liczba mieszkańców objęta wsparciem w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	357	354	327	251	280	225
liczba rodzin	253	265	228	157	182	114
Liczba osób w rodzinach	919	885	717	538	509	458
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	16,84%	16,26 %	13,13 %	9,88 %	9,34 %	4,13%

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

Liczba osób objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2015-2020 spadała systematycznie z roku na rok. Analogicznie wyglądała sytuacja, jeśli chodzi o udział beneficjentów systemu w ogóle ludności gminy – najwyższy wskaźnik odnotowano w 2015 roku (16,84%) natomiast najniższy w 2020 roku. Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnych tabelach informacje na temat struktury wiekowej oraz aktywności zawodowej odbiorców pomocy społecznej w gminie w 2020 roku.

Tabela 27. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2020 roku

wiek odbiorców	liczba osób w rodzinach
0-16 lat	65
17-21 lat	9
22-30 lat	15
31-40 lat	38
41-50 lat	39
51-60 lat	22
61-70 lat	32
71 lat i więcej	5

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

Tabela 28. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2020 roku

Rodzaje aktywności zawodowej	Liczba osób powyżej 18 roku życia, którym przyznano decyzję administracyjną
pracuje	148
pracuje dorywczo	19
na emeryturze	30
na rencie	21
pobiera zasiłek dla bezrobotnych	4
nie pobiera zasiłku dla bezrobotnych	9

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez OPS pomocą społeczną w 2020 roku wykazała, że największe grupy stanowiły dzieci i młodzież do 21 lat (94 osób) i osoby w wieku 31-50 lat (87 osób). Nieco mniej było beneficjentów z innych grup wiekowych. Jeśli chodzi o podział beneficjentów pomocy społecznej w gminie według aktywności zawodowej, najliczniejsze grupy w 2019 roku stanowiły osoby pracujące (148 osób), zarejestrowane w PUP (45 osób) oraz osoby na rencie lub emeryturze (51 osób).

Powyższe dane uprawniają do stwierdzenia, iż najliczniejszą grupę wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia OPS w 2019 roku stanowiły rodziny ubogie, często zmagające się z bezrobociem. Pochodzące z tych rodzin dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie, które za lata 2015-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2015-2020

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin						Liczba osób w rodzinach					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ubóstwo	72	86	28	25	68	56	270	298	87	80	165	148
bezdomność	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	20	21	19	16	17	14	119	114	106	91	92	75
bezrobocie	63	69	68	44	40	34	231	246	248	151	115	105
niepełnosprawność	60	89	45	34	37	28	179	308	112	75	68	52
długotrwała lub ciężka choroba	23	25	22	28	27	20	75	69	64	79	68	61
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gosp. dom.	50	62	48	50	74	40	211	245	196	203	221	157
w tym rodziny niepełne	14	15	10	8	8	6	52	41	36	26	27	21
w tym rodziny wielodzietne	16	30	16	12	10	7	93	168	92	63	54	38
Przemoc w rodzinie	27	7	8	6	10	4	114	34	36	13	54	24
alkoholizm	31	9	3	1	3	0	133	43	12	3	9	0
narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	3	1	4	2	2	6	3	1	6	2	2
zdarzenie losowe	14	2	2	3	1	0	63	4	6	5	1	0

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

W latach 2015-2020 najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej w gminie było ubóstwo. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka z tego powodu ulegała niewielkim wahaniom (72 rodzin w 2015r., 86 w 2016 r., 56 w 2019 r.). Drugą częstą przyczyną udzielania pomocy ze środków społecznych było

bezrobocie. Liczba rodzin objętych wsparciem OPS z tego powodu także ulegała wahaniom (63 w 2015 r., 69 w 2016 r., 34 w 2020r.). Bardzo istotnymi powodami świadczenia pomocy społecznej w gminie były: niepełnosprawność (60 w 2015r., 89 w 2016r., 28 w 2020r.) i długotrwała lub ciężka choroba (23 w 2015r., 25 w 2016r., 20 w 2020r.). Stosunkowo częstymi powodami przyznawania pomocy były także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz alkoholizm. Znacznie rzadziej OPS udzielał pomocy z takich powodów jak: przemoc w rodzinie, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, zdarzenie losowe oraz trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Powody przyznania pomocy w gminie przez Ośrodek Pomocy Społecznej wpływały na formę udzielanego wsparcia. Dane w tym zakresie za lata 2015-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2015-2020

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną						Liczba rodzin						Liczba osób w rodzinach					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
pieniężna	353	239	152	136	229	94	353	239	152	136	229	54	652	784	471	361	431	153
rzeczowa	255	192	230	165	80	131	255	192	230	165	80	60	652	725	586	581	360	305
praca socjalna	X	X	X	X	X	X	205	223	320	225	218	65	569	786	794	688	678	166
schronienie	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeń psychicznych.	10	9	8	8	7	8	10	9	8	8	7	7	33	26	26	24	21	21
Sprawienie pogrzebu	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

W latach 2015-2020 najczęstszą formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy była pomoc rzeczowa oraz pomoc w postaci opłacenia posiłku w stołówce szkolnej - zgodnie z przyjętym przez Radę Gminy wieloletnim programem osłonowym w zakresie dożywiania na terenie Padew Narodowa dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Programem dożywiania w szkołach objęto w 2020 roku 121 dzieci z 63 rodzin – 6.558 świadczeń na kwotę 20.338 zł. Ogółem koszt programu dożywiania wyniósł 62.728,00 zł.

Bardzo ważną formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy stanowiła pomoc finansowa, głównie w postaci zasiłków stałych, zasiłków celowych oraz zasiłków okresowych.

Ważną formą wsparcia beneficjentów była również praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. Ośrodek udzielał także wsparcia w postaci schronienia i usług opiekuńczych.

Osoby nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie sąsiedzkich usług opiekuńczych, a które wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, były kierowane przez OPS do domu pomocy społecznej. W latach 2015-2020 do DPS-u skierowano 2 osoby, za które Gmina ponosiła odpłatność. W analizowanym okresie w poszczególnych latach w DPS-ie przebywały odpowiednio: 1, 1, 1, 4, 3 i 3 osoby z terenu naszej gminy. Dane na temat liczby skierowań do domów pomocy społecznej oraz liczby osób w nich przebywających przedstawia kolejna tabela.

Tabela 31. Skierowania i pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba osób z gminy skierowanych do DPS	0	0	0	3	2	0
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ach	1	1	1	4	3	3

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

Rodzinom borykającym się z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego OPS przyznawał wsparcie asystenta rodziny. W 2015 r. z takiego wsparcia skorzystało ogółem 8 rodzin z terenu gminy, w których znajdowało się łącznie 21 dzieci. W następnych latach liczba rodzin malała. Szczegółowe dane na ten temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32. Asystenci rodziny w gminie w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba asystentów rodziny	3	2	2	2	2	2
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	8	4	6	7	5	4

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

W latach 2015-2020 OPS współfinansował również pobyt dzieci w rodzinie zastępczej i instytucjonalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej. W zawodowej rodzinie zastępczej przebywa do chwili obecnej 1 dziecko(od października 2013 roku). W Centrum Opieki nad Dzieckiem w Skopaniu przebywa 1 dziecko

(od sierpnia 2014 r. – 6 rok pobytu). Roczna wysokość środków poniesionych przez gminę z tytułu jego pobytu dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej i placówce wyniosła w 2020 roku 33.133,46 zł.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej przyznawał ponadto mieszkańcom gminy świadczenia rodzinne, do których należą: zasiłek rodzinny

i dodatki do tego zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku pielęgnacyjnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 33. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2015-2020

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń						Wartość przyznanych świadczeń (zł)					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek rodzinny	6.194	5.068	5.032	4.849	4.342	3.605	473.329	562.888	582.521	549.611	468.096	399.015
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. urodzenia dziecka	18	24	23	15	18	8	18.000	21.891	22.396	15.000	17.101	7.163
Dodatek do zasiłku z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	21	101	114	78	101	112	4.400	34.874	40.592	29.217	38.305	43.575
Dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	204	217	222	182	139	104	35.990	39.688	42.363	33.745	25.093	20.696
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	276	277	282	309	280	279	21.680	26.686	29.686	31.441	25.898	28.780
Dodatek do zasiłku z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	301	317	287	285	253	219	34.000	31.009	27.972	27.240	22.320	19.938
dodatek do	622	708	793	752	687	658	32.608	44.953	53.287	48.994	43.309	40.788

zasiłku z tyt. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania												
dodatek do zasiłku z tyt. pokrycia wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	0	0	0	0	4	10	0	0	0	0	452	1.130
dodatek do zasiłku na pokrycie wyd. związanych z dojazdem do miejscowości, której znajduje się szkoła	622	708	793	752	683	648	32.608	44.953	53.287	48.994	42.906	39.658
Dodatek do zasiłku z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	818	844	821	797	757	706	66.850	76.536	77.452	72.912	66.170	62.518
Zasiłek pielęgnacyjny	1626	1649	1671	1594	1556	1.592	248.778	252.297	252.417	252.052	294.876	343.429
Świadczenie pielęgnacyjne	332	309	279	267	280	289	398.400	401.700	392.274	391.418	443.240	528.870
Specjalny zasiłek opiekuńczy	63	112	119	160	158	177	32.760	58.086	61.880	85.800	97.506	109.300
Zasiłek dla opiekuna	258	0	0	0	84	56	133.796	0	0	0	51.835	34.245
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	35	36	42	40	43	34	35.000	36.000	42.000	40.000	43.000	34.000
Świadczenie rodzicielskie	0	97	129	132	107	78	0	89.296	118.119	123.077	100.017	70.688

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

W latach 2015-2020 wielkość wydatków przeznaczonych na realizację świadczeń rodzinnych ulegała wahaniom (najwięcej wydatkowano w 2017 r. –582.521,00 zł).

Najczęstszą formą wsparcia w tym zakresie był zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Warto zauważyć, iż z roku na rok spadała liczba przyznanych tego typu

świadczeń. Istotne formy wsparcia stanowiły również: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego oraz z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne OPS opłacił w latach 2015-2020 następującą liczbę składek na ubezpieczenia zdrowotne: w 2015 r. 312 świadczeń za 26 osób (na kwotę 67.977 zł), w 2018 r. 336 świadczenia za 35 osób (86.644 zł) i w 2019 r. 408 świadczenia za 34 osób (106.942 zł) oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne – w 2015 r. 276 świadczenia za 23 osób (na kwotę 15.164 zł), w 2018 r. 192 świadczeń za 16 osób (8.391 zł), w 2019 r. 188 świadczeń za 16 osób (11.447 zł) i w 2020 r. 198 świadczeń za 18 osób (15.055,22 zł).

Świadczenia alimentacyjne stanowiły kolejną formę wsparcia udzielaną w latach 2015-2020 mieszkańcom gminy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej. Ta pomoc finansowa, świadczona zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, była przyznawana dziecku wychowywanemu w rodzinie niepełnej, w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, oraz dzieciom wychowywanym przez osoby pozostające w związkach małżeńskich, przeprowadzających separację lub rozwód. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba przyznanych świadczeń	290	287	241	227	231	221
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	112.200	105.360	96.350	87.800	91.835	86.041

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

Wartość wydatków na realizację świadczeń alimentacyjnych, które w latach 2015-2020 Ośrodek wypłacał mieszkańcom gminy, ulegała wahaniom (najwięcej wydatkowano w 2015 roku – 112.200,00 zł).

W latach 2008 – 2015 był prowadzony projekt systemowy POKL „Czas na aktywność w Gminie Padew Narodowa” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytet VII Promocja integracji społecznej. Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Działaniami projektu, polegającymi na nabyciu umiejętności psychospołecznych, aktywnego poszukiwania pracy, szkoleniach zawodowych, objęto grupę 153 osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo w wieku aktywności zawodowej. Całkowita wartość projektu w 2015 roku wyniosła 45.132,73 zł z czego udział

własny w postaci zasiłków z pomocy społecznej wynosił 4.570,65 zł, pozostała kwota, tj. 40.562,08 zł, stanowiła dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Tabela 35. Kursy i szkolenia oraz liczba uczestników w projekcie systemowym POKL „Czas na aktywność w Gminie Padew Narodowa” w latach 2008-2015

Rok	Rodzaj szkolenia	Liczba uczestników rozpoczynających szkolenie/kurs	Liczba godzin	Liczba uczestników kończących szkolenie/kurs
2008	Trening aktywności zawodowej	8	20	8
	Warsztaty doradcze	8	16	8
	Warsztaty kompetencji społecznych	8	24	8
	Kura „Opiekun osób chorych i starszych”	4	140	4
	Kura „Kucharz małej gastronomii”	4	130	4
	Szkolenie z zakresu przedsiębiorczości	8	30	8
2009	Warsztaty kompetencji społecznych	9	24	9
	Warsztaty z zakresu metod i technik aktywnego poszukiwania pracy	9	18	9
	Warsztaty z zakresu przedsiębiorczości	9	30	9
	Szkolenie „Kucharz małej gastronomii”	9	110	9
	Kurs „Spółdzielnia socjalna- powołanie i rozwój działalności”	9	32	9
	Seminarium: „Aspekty higieniczne i sanitarne w zakładach produkcji i obrotu środkami spożywczymi”	9	8	9
2010	Warsztaty kompetencji społecznych	8	24	8
	Warsztaty z zakresu metod i technik aktywnego poszukiwania pracy	8	18	8
	Kurs „opiekunka dziecięca”	4	145	4
	Kurs „Projektant ogrodów i zieleni”	4	127	4
	Szkolenie z zakresu przedsiębiorczości	8	30	8
2011	Warsztaty kompetencji społecznych	8	24	8
	Warsztaty z zakresu metod i technik aktywnego poszukiwania pracy	8	18	8
	Kurs „Kucharz gastronom”	4	145	4
	Kurs „Sprzedawca z obsługą programów komputerowych i kas fiskalnych”	4	127	4
	Szkolenie z zakresu przedsiębiorczości	8	30	8
2012	Warsztaty kompetencji społecznych	8	24	8
	Warsztaty z zakresu metod i technik aktywnego poszukiwania pracy	8	18	8
	Szkolenie zawodowe „Magazynier z obsługą komputerowych programów do fakturowania, kas fiskalnych i wózka widłowego”	2	149	2
	Sprzedawca z obsługą kas fiskalnych, komputerowych programów do fakturowania oraz aspektów sanitarno- higienicznych	4	131	4
	Podstawowy kurs fryzjerski	2	119	2
	Warsztaty Racjonalnej Terapii Zachowania	8	30	8
2013	Warsztaty kompetencji społecznych	5	24	5
	Warsztaty z zakresu metod i technik aktywnego poszukiwania pracy	5	18	5
	Kurs „Kucharz gastronom”	5	130	5
	Kurs „Barman w snack i cocktail barze”	5	80	5
	Staż zawodowy jako kucharz w stołówce w Szkole Podstawowej w Padwi Narodowej	1	108	1
2014	Warsztaty kompetencji społecznych	7	24	7
	Warsztaty z zakresu metod i technik aktywnego poszukiwania pracy	7	18	7
	Sprzedawca z obsługą kas fiskalnych, komputerowych programów do fakturowania	3	100	3
	Kurs „Projektowania i pielęgnacji zieleni i ogrodów”	2	100	1
	Kurs „Magazynier z obsługą wózka widłowego”	2	140	2
	Szkolenie z zakresu przedsiębiorczości	7	70	7
2015	Warsztaty praktycznego zastosowania Racjonalnej Terapii Zachowania	7	30	7
	Kurs „Projektowania i pielęgnacji zieleni i ogrodów”	1	100	1

Opracowanie Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela 36. Udział w wydawaniu skierowań programie „Żywność dla najbiedniejszych mieszkańców Europy – program PEAD”.

Wydane skierowania	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	188	201	199	189	147	111
Liczba osób w rodzinach	630	675	608	564	423	318

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Inne zadania realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej:

Udział pracowników Ośrodka w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych oraz obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu.

Udział pracowników Ośrodka w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Pomoc w prowadzeniu Klubu „Senior+” w Padwi Narodowej i organizowaniu tam wielu działań (m.in. Dzień Kobiet, Zapusty, Dzień Seniora, Spotkanie Opłatkowe, szkolenie „Bezpieczne finanse Seniora”, wyjazdy integracyjno-krajoznawcze, na basen, spotkania z dietetykiem, ćwiczenia pilates i nordic-walking).

Na infrastrukturę socjalną w gminie obok Ośrodka Pomocy Społecznej należą również Dzienny Dom Senior WIGOR oraz Klub SENIOR + w Padwi Narodowej.

W uzupełnieniu powyższych danych warto odnotować, że w Gminie Padew Narodowa funkcjonuje Filia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z Mielca oraz Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mielcu i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu, jako jednostki powiatowe, obejmują zasięgiem działania również mieszkańców gminy Padew Narodowa.

Poniższa tabela przedstawia dane o działalności PCPR-u w Mielcu w odniesieniu do ludności gminy.

Tabela 37. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	0	0	0	0	0
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	0	0	0	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	1	0	0	0	0

liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	3	3	3	3	3	3
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2	3	3	3	3	3
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	1	1	1	1	1	1
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	1	1	1	1	2	0

Dane PCPR w Mielcu

W latach 2015-2020 ani jedno dziecko z gminy nie zostało zgłoszone do adopcji, ani jedno dziecko nie zostało adoptowane, natomiast w 2016 r. 1 dziecko zostało umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W latach 2015-2020 w rodzinach zastępczych przebywało odpowiednio 3 dzieci z gminy. W analizowanym okresie tylko jedna rodzina zastępcza objęła opieką dzieci z gminy.

W 2020 roku mieszkańcy gminy Padew Narodowa korzystali również z oferty jednostek wsparcia działających poza gminą. Wykaz tych jednostek przedstawia kolejna tabela.

Tabela 38. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy

Nazwa i adres instytucji	Kategoria klienta objętego wsparciem
Warsztaty Terapii Zajęciowej ul. Zamkowa 24 39-450 Baranów Sandomierski	osoby niepełnosprawne intelektualnie i fizycznie
Warsztaty Terapii Zajęciowej ul. Kocjana 15 39-300 Mielec	osoby niepełnosprawne fizycznie
Dom Pomocy Społecznej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Mielcu ul. Ks. Kard. Wyszyńskiego 16, 39-300 Mielec	osoby w podeszłym wieku ze schorzeniami somatycznymi osoby niepełnosprawne intelektualnie
Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Szkolna 2, 39-451 Knapy	

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

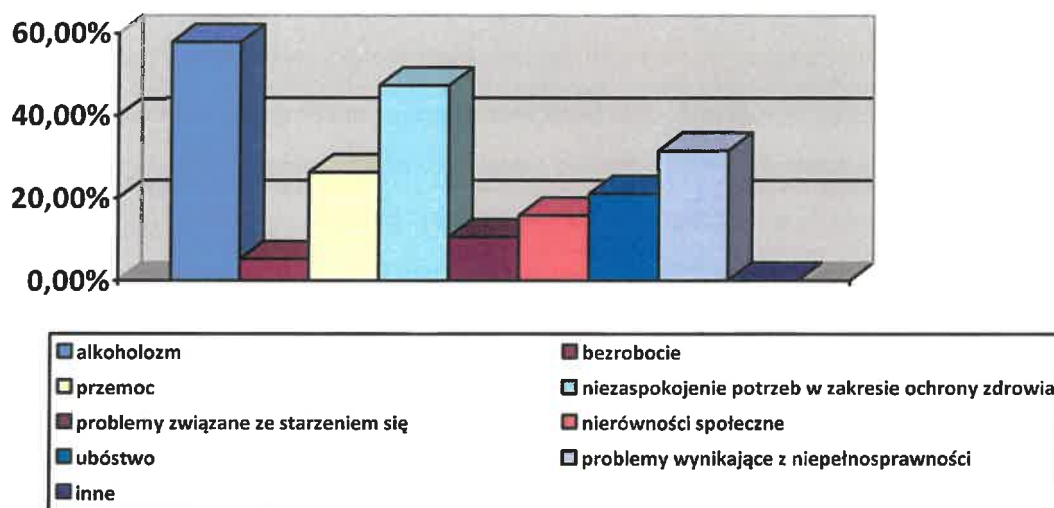
2.10 Problemy społeczne w opinii środowiska lokalnego

Ważnym elementem każdego postępowania diagnostycznego są badania, których celem jest poznanie opinii środowiska lokalnego na temat przedmiotu diagnozy.

W ramach diagnozy problemów społecznych gminy Padew Narodowa badania takie zostały przeprowadzone przy zastosowaniu anonimowej ankiety rozesyłanej do osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej (m.in. wójta, radnych, pracowników Urzędu Gminy, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, pomocy społecznej, służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych, kościoła) oraz mieszkańców gminy.

Do analizy przedłożono anonimowo wypełnione ankiety, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie. Przedstawiceli środowiska lokalnego poproszono o wskazanie problemów, które najbardziej uwidaczniają się w gminie. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

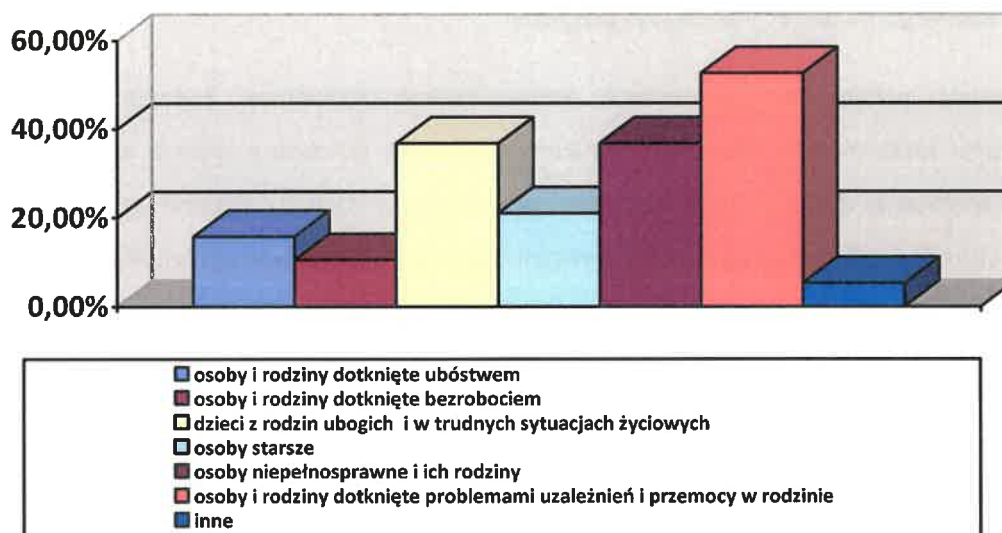
Wykres 16. Jakie problemy najbardziej uwidaczniają się w gminie?

Do najbardziej widocznych w gminie problemów respondenci najczęściej zaliczali: alkoholizm (57,89), niezaspokojenie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia (47,36%), problemy wynikające z niepełnosprawności (31,58%), przemocy (26,31%), ubóstwa (21,05) oraz nierówności społeczne (15,78%). Respondenci nie wymienili innych poza wskazanymi w ankiecie problemami.

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowani wskazywali kategorie osób, które według ich opinii są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym w gminie.

Wykres 17. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców gminy są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym?

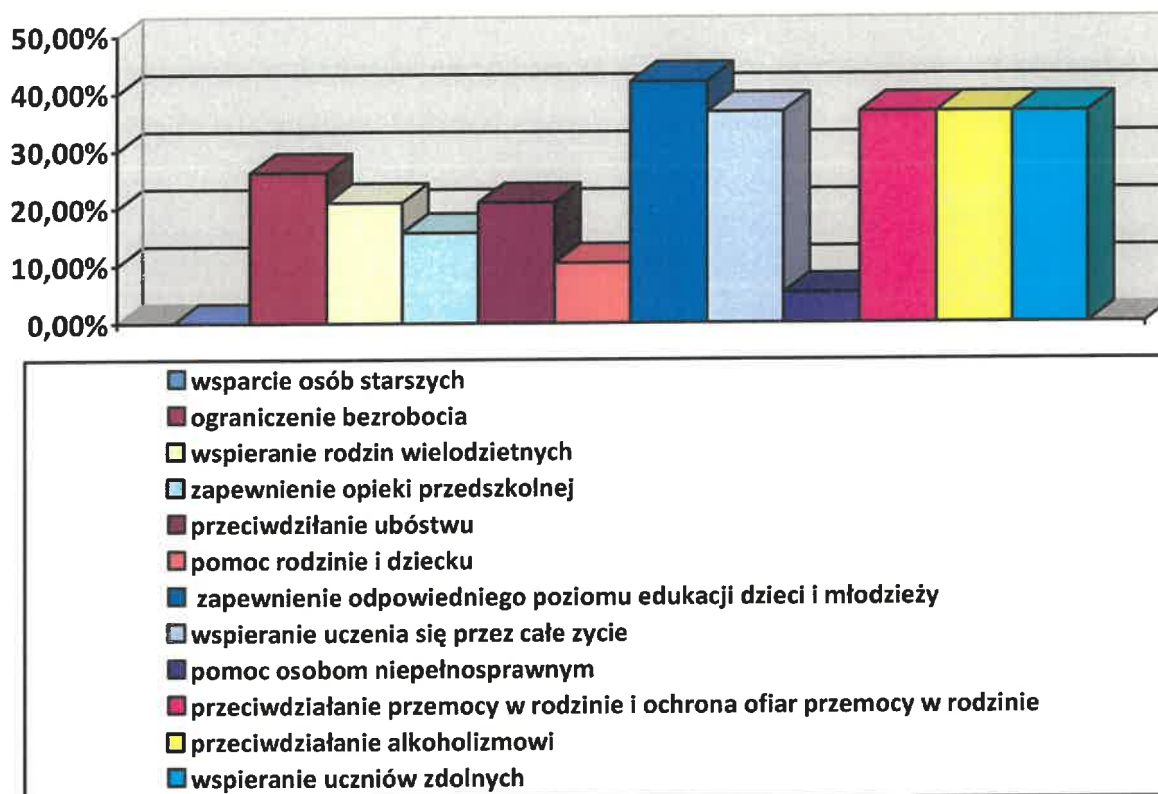

Najwięcej badanych (52,63%) stwierdziło, że grupą najbardziej zagrożoną marginalizacją i wykluczeniem społecznym w gminie są osoby i rodziny dotknięte problemem uzależnień i przemocy w rodzinie. Niewiele mniej liczne grono spośród ankietowanych (po 36,84%) stanowili ci, którzy wskazali osoby niepełnosprawne i ich rodziny oraz dzieci z rodzin ubogich i w trudnych sytuacjach życiowych. Wielu ankietowanych wskazało osoby starsze(21,05%), osoby i rodziny dotknięte ubóstwem oraz osoby i rodziny dotknięte bezrobociem(10,52%).Należy zaznaczyć, że spośród ankietowanych wiele osób wymieniło osoby niepełnosprawne i ich rodziny oraz osoby starsze jako grupy najbardziej zagrożonej marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w jakich oferta pomocy świadczonej w gminie jest najbardziej niewystarczająca. Najliczniejsze grupy ankietowanych stwierdziły, że oferta pomocy świadczonej w gminie jest najmniej zadowalająca w takich obszarach, jak: ograniczenie bezrobocia (30,4%), wsparcie osób starszych (17,4%), przeciwdziałanie ubóstwu (8,7%), zapewnienie opieki przedszkolnej (8,7%), oraz pomoc rodzinie i dziecku (4,3%).

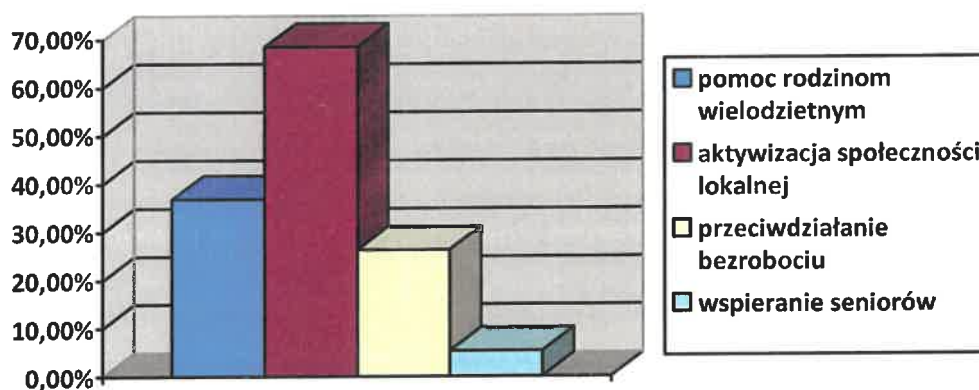
Szczegółowy rozkład wszystkich odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 18. W jakim obszarze oferta wsparcia i pomocy świadczonej w Gminie jest najbardziej niezadowolająca?

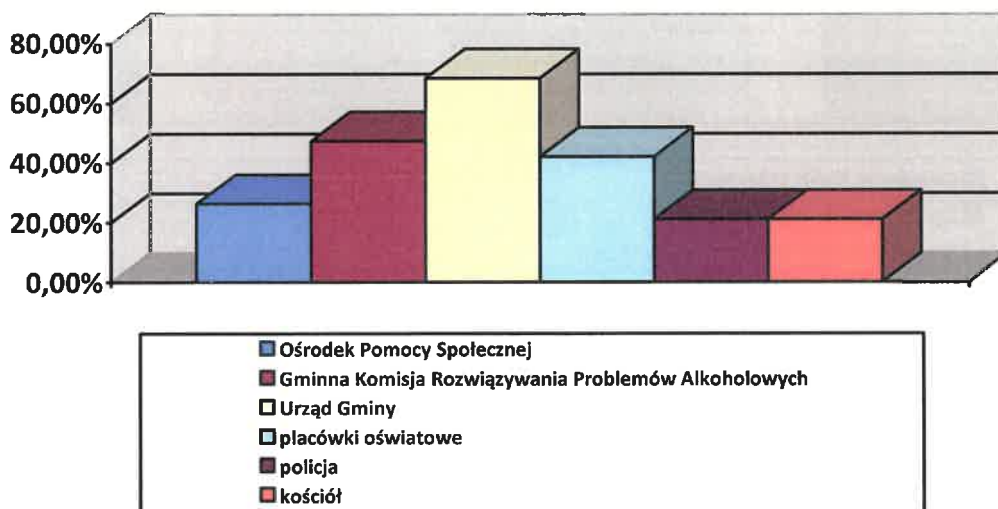
Wykres 19. Jakie działania należałoby podjąć w gminie, by poprawić sytuację i zaspokoić potrzeby osób i rodzin wymagających wsparcia?

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych problemami społecznymi. Odpowiadając na nie, ankietowani najczęściej wskazywali potrzebę aktywizacji społeczności lokalnej oraz pomoc rodzinom wielodzietnym.

Wykres 20. Podmioty mogące przyczynić się do zniwelowania problemów społecznych w gminie

Podczas badań ankietowych respondenci identyfikowali także instytucje i organizacje działające w gminie bądź obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które mogą w największym stopniu przyczynić się do zniwelowania lokalnych problemów społecznych. W pierwszej kolejności zaliczyli do nich: Urząd Gminy, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Policję oraz Kościół.

2.11 Analiza SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego. Heurystyka (z greckiego *heurisko* – znajduję) to umiejętność wykrywania nowych faktów oraz znajdowania związków między nimi. Analityczne metody heurystyczne polegają na rozwiązywaniu problemów badawczych poprzez wyszukiwanie istotnych informacji w drodze dyskusji i porządkowanie ich w celu odnalezienia łączących je związków.

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru, poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Dzięki takiemu postępowaniu z całego posiadanego zasobu informacji zostają wyodrębnione i zidentyfikowane te, które są istotne strategicznie. W przypadku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych analiza SWOT stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim gmina dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Analiza SWOT opisująca mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia polega na ocenie elementów, które należy wykorzystać lub też eliminować podczas realizacji zadań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Mocne strony to atuty oraz czynniki, które w sposób pozytywny wyróżniają gminę. Należy je wzmacniać. Słabe strony to braki, które mogą utrudniać lub uniemożliwiać realizację celów. Wyartykułowanie tych czynników jest ważne bo można podejmować działania mające na celu ich wyeliminowanie lub zminimalizowanie. Analiza SWOT w gminie Padew Narodowa została przygotowana w oparciu o poniższe czynniki:

- Siły - wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- Słabości - wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- Szanse - zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- Zagrożenia - zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Poniżej określono szanse i zagrożenia w zakresie realizowania celów strategicznych w pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej.

Mocne strony	Słabe strony
• Dobrze zdiagnozowane obszary pomocy społecznej, • Wykwalifikowany personel Ośrodka, stabilna sytuacja Ośrodka, • Otwarcie na nowe doświadczenia i wiedzę, • Możliwość wykorzystania środków unijnych, • Dotychczasowe działania podejmowane w ramach strategii rozwiązywania problemów społecznych celem wzmocnienia funkcjonowania rodziny, • Podejmowane działania Ośrodka Pomocy Społecznej w kierunku przeciwdziałania problemowi ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, pomocy rodzinom niepełnym, wsparcia rodzin wielodzietnych oraz udzielania pomocy w formie dożywiania, • prawidłowy obieg informacji o formach pomocy społecznej, • prowadzenie działań socjalnych i zapobiegającym dysfunkcjom rodziny,	• Brak pełnej diagnozy problemów społecznych, • Brak systemowych rozwiązań istniejących problemów społecznych, • Niewystarczające środki na realizację działań profilaktycznych i naprawczych, głównie na pomoc społeczną, • Doraźne działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, • Brak organizacji pozarządowych w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów społecznych, • Niewystarczająca promocja integracji społecznej, • Niewystarczające efekty działań na rzecz rozwiązywania najistotniejszych problemów społecznych w szczególności alkoholizmu, bezrobocia, zaburzeń w relacjach rodzinnych, • Brak specjalistycznego poradnictwa psychologicznego dla klientów pomocy społecznej na terenie Gminy, • Brak infrastruktury oraz zaplecza mieszkaniowego dla ofiar przemocy, • Zwiększające się zjawisko przemocy w rodzinie na terenie Gminy.

• opieka nad osobami i rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji materialnej, • współpraca służb socjalnych, • korzystanie z dobrych praktyk innych Ośrodków Pomocy Społecznej, • przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z całym zapleczem organizacyjnym.	
Szanse	Zagrożenia
• Współpraca pomiędzy instytucjami w gminie • Realizacja w/w strategii, • Wymiana doświadczeń pomiędzy ośrodkami pomocy społecznej, • Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców oraz dostępności kształcenia ustawicznego na wsi, • Wzrost społecznej akceptacji i podmiotowe traktowanie osób niepełnosprawnych, • Likwidacja barier architektonicznych w gminie, • Wpływ systemu emerytalno-rentowego na poprawę sytuacji osób starszych, • Uwrażliwienie systemu oświaty na problemy niepełnosprawnych i dostosowanie do nich infrastruktury, • Dokładne rozpoznanie potrzeb osób starszych, • Duża współpraca między szkołą a rodziną, • Umiejętne rozdzielanie środków publicznych.	• Niewielki poziom współpracy różnych szczebli instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, • Zagrożenie wykluczeniem społecznym rodzin i środowisk wieloprotymowych, • Ograniczone środki finansowe przeznaczane na rozwiązywanie problemów społecznych, • Wzrost patologii spowodowany zwiększającym się bezrobociem, ubóstwem, izolacją społeczną, • Niewystarczająca ilość miejsc pracy, • Brak działań skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych, • Niechęć osób dorosłych do kształcenia ustawicznego, • Mała aktywność organizacji pozarządowych, • Istnienie zjawiska wykluczającej bezradności i dziedziczenia biedy.

2.12 Podsumowanie

Dokonujący diagnozy problemów społecznych na terenie gminy zespół korzystał z szeregu możliwości, jakie stwarza funkcjonowanie jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego, jednostek pozarządowych oraz instytucji współdziałających w szeroko rozumianym obszarze polityki na rzecz lokalnego społeczeństwa. Nie poprzestając na analizie źródeł zastanych którymi dysponują: Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, ZWiUK, policja, Powiatowy Urząd Pracy, PCPR i inne, korzystano ze wskazanych przy sporządzaniu analiz diagnostycznych źródeł wywołanych tj. badań ankietowych i analizy SWOT.

Zespół przygotowujący dokument uznał, że grupami w największym stopniu narażonymi na wykluczenie społeczne, dla których należy zaprogramować działania, są osoby ubogie, osoby w podeszłym wieku, bezradne oraz niepełnosprawne fizycznie i psychicznie. Uznano także, że równie ważne jest wspieranie rodziny, którą należy wzmocnić tak, by w skuteczniejszy sposób mogła opierać się kryzysom powodowanym przez czynniki i kwestie zewnętrzne, takie jak np. niskie dochody, bezrobocie, choroby czy też czynniki wewnętrzne, np. przemoc w rodzinie, trudności wychowawcze i problem uzależnień.

W pośredni sposób na funkcjonowanie lokalnej społeczności wpływa również kondycja i działalność organizacji pozarządowych oraz charakter współpracy między nimi, a samorządem lokalnym. Tworząc politykę społeczną na poziomie lokalnym zgodnie z zasadami pomocniczości i partycypacji należy wziąć pod uwagę powyższe kwestie i zaprogramować odpowiednie działania, aby ich dokuczliwość systematycznie spadała.

Uzyskane wyniki diagnozy problemów społecznych posłużyły - po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego - do opracowania założeń polityki społecznej Gminy Padew Narodowa na lata 2021-2025. Zostały one przedstawione w części programowej strategii.

Rozdział III

Część programowa

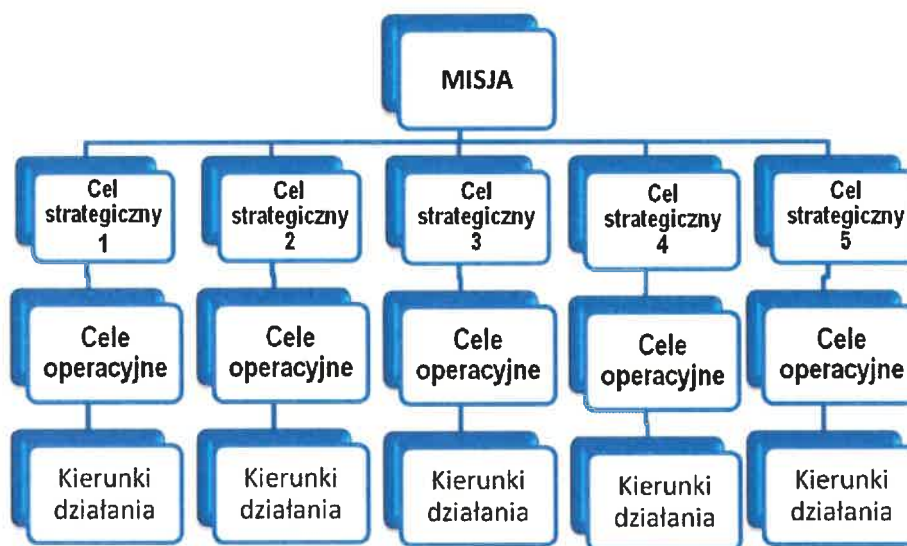
3.1 Misja, cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa na lata 2021-2025, jest następująca:

„Gmina Padew Narodowa podejmuje działania zmierzające do rozwiązywania problemów społecznych i zapobiegania ich skutkom, aktywizacji społeczności lokalnej oraz przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu osób i rodzin.”

Wypełnienie przyjętej misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań.

Diagram 1. Związek misji z celami i kierunkami działań

CEL STRATEGICZNY 1.:

Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności z wykorzystaniem zasobów własnych i środków zewnętrznych oraz zapobieganie ich skutkom.

Cele operacyjne:

- 1. Pomoc osobom i rodzinom ubogim oraz zapewnienie im bezpieczeństwa socjalnego.**
- 2. Wspieranie i aktywizowanie zawodowe i społeczne osób bezrobotnych i poszukujących pracy.**
- 3. Udzielanie pomocy osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dożywiania w formie gorącego posiłku w szkołach, wypoczynku, wyposażanie w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
3. Organizowanie na poziomie lokalnym akcji charytatywnych na rzecz potrzebujących, w tym zbiórek jak również włączanie się w działania o charakterze charytatywnym na poziomie regionalnym i krajowym.
4. Podejmowanie działań wspierających osoby zagrożone wykluczeniem poprzez podnoszenie ich wartości i budowanie pozytywnej samooceny.
5. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi działającymi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, robotach publicznych i stażach.
2. Podejmowanie działań mających na celu aktywizację zawodową członków rodzin pozostających bez pracy.
3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi.
4. Opracowywanie i realizacja programów, których celem jest podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych.
5. Podejmowanie działań mających na celu pozyskanie inwestorów mogących stworzyć nowe miejsca pracy na terenie gminy.
6. Podejmowanie działań mających na celu utworzenie oraz wspieranie w prowadzeniu podmiotów ekonomii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem spółdzielni socjalnych.
7. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci oraz uwzględnianie tej zasady w podejmowanych działaniach na rzecz osób bezrobotnych.
8. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Podejmowanie działań zapobiegających utracie mieszkania/domu przez rodziny i osoby w wyniku okoliczności życiowych.
2. Udzielanie pomocy osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, zapewnienie im dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego, jak również schronienia.
3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością.

4. Rozwój zasobów mieszkalnych w gminie w tym: mieszkań socjalnych.

5. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi .

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Rada Gminy, Wójt Gminy, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, kultury, jednostki organizacyjne Gminy, organizacje pozarządowe.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowy Urząd Pracy, PCPR, lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, noclegownie i schroniska dla bezdomnych spoza gminy, placówki oświatowe, placówki kultury, zorganizowane grupy sołeckie, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, inne programy, fundusze organizacji pozarządowych, sponsorzy i inwestorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba dzieci korzystających z dożywiania w szkołach
- liczba akcji charytatywnych zorganizowanych przez instytucje gminne i organizacje pozarządowe z myślą o pomocy potrzebującym
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu trudnych sytuacji życiowych
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba nowych miejsc pracy, w tym utworzonych w podmiotach ekonomii społecznej,
- liczba mieszkań socjalnych w gminie,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie, liczba uczestniczących w programie wychodzenia z bezdomności.

CEL STRATEGICZNY 2.:

Wspieranie rodzin, dbałość o właściwy rozwój dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom, zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Cele operacyjne:

- 1. Wzmacnianie potencjału rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.**
- 2. Pomoc dzieciom i młodzieży w kształceniu, wychowaniu i wszechstronnym rozwoju.**
- 3. Wsparcie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.**
- 4. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia i zdrowego stylu życia.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Promowanie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. przez jednostki, placówki i organizacje gminne.
2. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, opiekuńczych i alimentacyjnych oraz innych programów rządowych.
3. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.
4. Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny w celu zapewnienia skutecznej pomocy rodzinom objętym ich wsparciem.
5. Zapewnienie odpowiedniej do aktualnych potrzeb liczby asystentów pracujących z rodzinami.
6. Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologiczno-pedagogicznego, prawnego, terapii rodzinnej).
7. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka poprzez stałą współpracę interdyscyplinarną placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, sądów i kuratorów sądowych, prokuratury i policji, organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Podnoszenie poziomu i jakości kształcenia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich i pedagogów szkolnych.
2. Monitorowanie przez szkołę środowiska uczniów pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny.
3. Prowadzenie rozeznania przez pedagoga szkolnego i zapewnienie dzieciom wymagającym wsparcia dostępu do specjalistów, takich jak psychiatra dziecięcy czy psycholog, wszczynanie procedury NK.
4. Podejmowanie działań mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych, m.in. poprzez prowadzenie zajęć wyrównawczych.

5. Wsparcie uczniów niepełnosprawnych w dostępie do edukacji, m.in. poprzez prowadzenie klas integracyjnych i organizację nauczania indywidualnego.
6. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez uaktualnianie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.
2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.
4. Doskonalenie kadr realizujących zadania w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespole Interdyscyplinarnym i Grupach Roboczych.
5. Podnoszenie kwalifikacji specjalistów zajmujących się udzielaniem wsparcia osobom doznającym przemocy i pracującym ze sprawcami przemocy w rodzinie.
6. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
7. Zapewnienie dostępu do programów korekcyjnych dla sprawców przemocy.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanią.

Kierunki działań do celu operacyjnego 4.:

1. Promowanie zdrowia, przestrzegania obostrzeń związanych z epidemią i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
2. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz w miarę możliwości ułatwienie dostępu do lekarzy specjalistów.
3. Rozszerzenie zakresu usług pielęgniarstwa środowiskowego na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych i izolowanych.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Rada Gminy, Wójt Gminy, Urząd Gminy, służba zdrowia, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Publiczna Szkoła Podstawowa i inne placówki oświatowe, jednostki kultury .

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, PCPR, specjaliści, placówki służby zdrowia, placówki opiekuńczo-wychowawcze, Komisariat Policji, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, Kuratorska Służba Sądowa, organizacje pozarządowe, kościelne i wyznaniowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, inne programy, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną, liczba asystentów rodziny,
- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, opiekuńczych i alimentacyjnych,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad, liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej i edukacyjnej, liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, liczba rodzin objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- liczba nauczycieli i pedagogów szkolnych doskonalących swoje kwalifikacje zawodowe,
- liczba uczniów objętych wsparciem psychologicznym, terapeutycznym, nauczaniem indywidualnym,
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej oraz przestrzegania ograniczeń epidemiologicznych

CEL STRATEGICZNY 3.:

Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych oraz podejmowanie działań zmierzających do utrzymania tych osób w środowisku zamieszkania, jak również zapewnienie im udziału w życiu społecznym.

Cele operacyjne:

- 1. Realizacja modelu „zdrowy i aktywny senior”, organizacja czasu wolnego, usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.**
- 2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Udzielanie przez jednostki Gminy pomocy osobom starszym.
2. Zapewnienie osobom starszym dostępności, w tym: do usług opiekuńczych.
3. Wspieranie działalności Domu Dziennego „SENIOR – WIGOR” , Klubu „SENIOR+” oraz podejmowanie działań zmierzających do integrowania środowiska osób starszych.
4. Udzielanie wsparcia organizacjom skupiającym seniorów.
5. Podejmowanie współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz seniorów.
6. Podejmowanie działań mających na celu budowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w środowisku lokalnym.
7. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez seniorów, w tym poprzez organizowanie wielopokoleniowych imprez, spotkań integracyjno-kulturalnych, zajęć i prezentacji, wycieczek.
8. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze, jak również zachęcanie osób starszych do włączania się w działalność wolontarystyczną i pomoc sąsiedzka.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2:

1. Udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym.
2. Monitorowanie sytuacji osób niepełnosprawnych w gminie w oparciu o dostępne informacje oraz uwagi przekazywane przez organizacje skupiające osoby niepełnosprawne.
3. Uwzględnianie udziału osób niepełnosprawnych w organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach mających na celu zdobycie kwalifikacji umożliwiających podjęcie pracy.
4. Prowadzenie działań zmierzających do polepszenia dostępności i likwidacji barier architektonicznych.

5. Podejmowanie inicjatyw mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców na temat potrzeby zapewnienia osobom niepełnosprawnym warunków do uczestniczenia w życiu kulturalnym i społecznym na równych prawach.
6. Rozwijanie i kontynuowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby niepełnosprawne, w tym organizowanie imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek.
7. Prowadzenie działań na rzecz integracji ze środowiskiem osób niepełnosprawnych poprzez realizację spotkań typu „Igraszki Mikołajkowe” i kampanii informacyjnych.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2025.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba szkoleń i projektów adresowanych do osób niepełnosprawnych,
- liczba rodzin z niepełnosprawnościami objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad, liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności prozdrowotnej, informacyjnej i edukacyjnej osób niepełnosprawnych,
- liczba osób z niepełno sprawnościami uczestniczących w spotkaniach integracyjno-kulturalnych.

CEL STRATEGICZNY 4.:

Dbłość o bezpieczeństwo mieszkańców gminy poprzez działania o charakterze profilaktycznym i prewencyjnym, skuteczną realizację zadań służb odpowiedzialnych za zapewnienie porządku i bezpieczeństwa, jak również umacnianie wsparcia sąsiedzkiego.

Cele operacyjne:

- 1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.**
- 2. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w wieku szkolnym.**
- 3. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.**

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3.:

1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych.
2. Monitorowanie zachowań o charakterze patologicznym w środowisku szkolnym oraz podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie tego rodzaju niepożądanych zachowań wśród uczniów.
3. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły.
4. Podejmowanie działań o charakterze prewencyjnym przez uprawnione służby w odpowiedzi na postulaty zgłaszane przez mieszkańców.
5. Podejmowanie przez jednostki gminy współpracy interdyscyplinarnej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez prewencję, remont dróg, budowę chodników i oświetlenia.
7. Podejmowanie i realizacja projektów i kampanii społecznych, których celem jest umacnianie więzi rodzinnych i sąsiedzkich oraz uwrażliwianie na potrzebę wzajemnej ochrony przed przestępczością.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, jednostki organizacyjne gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne i oświatowe, jednostki kultury i sportowo-rekreacyjne.

Partnerzy w realizacji działań:

Policja, Straż Pożarna, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, programy, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw na terenie gminy,
- liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba uczniów nimi objętych,
- liczba działań o charakterze prewencyjnym podjętych w odpowiedzi na postulaty zgłaszane przez mieszkańców,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

CEL STRATEGICZNY 5.:

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Cele operacyjne:

- 1. Doskonalenie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.**
- 2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.**
- 3. Wspieranie dialogu społecznego.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Doskonalenie kadr jednostek pomocy społecznej poprzez specjalistyczne szkolenia .
2. Monitorowanie dostosowania stanu zatrudnienia OPS do wymogów ustawowych.
3. Podejmowanie działań promocyjnych mających na celu budowanie pozytywnego wizerunku jednostek wsparcia i pomocy społecznej.
4. Zapewnienie mieszkańcom aktualnej informacji o dostępnych formach świadczeń pomocowych m.in. przez zamieszczanie informacji dotyczących funkcjonowania pomocy społecznej na stronach internetowych , w „Nowinkach” oraz w postaci broszur i ulotek.
5. Wypracowanie platformy informacyjnej o dostępnych formach wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz ich rodzin jako elementu współpracy różnych podmiotów.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Realizowanie zadań służących wspieraniu i rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym.

2. Inicjowanie i wspieranie działalności organizacji pozarządowych w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej.
3. Podejmowanie inicjatyw o charakterze informacyjnym mających na celu pobudzenie zainteresowania środowiska lokalnego przedsiębiorczością społeczną.
4. Opracowywanie i realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców gminy, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.
5. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Podejmowanie inicjatyw mających na celu budowę dialogu władz samorządowych z mieszkańcami.
2. Poszerzenie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd gminy zamierzeń o charakterze gospodarczym i społecznym, mających wpływ na funkcjonowanie społeczności lokalnej.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2021-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, jednostki organizacyjne gminy.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w gminie w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej,
- liczba wspólnych przedsięwzięć realizowanych przez Gminę w celu rozwiązywania problemów społecznych,
- liczba opracowanych i zrealizowanych projektów w ramach strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych, liczba spotkań mieszkańców z władzami samorządowymi gminy.

3.2 Wdrożenie strategii, monitorowanie jej realizacji

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa na lata 2021-2025 będzie Urząd Gminy w Padwi Narodowej.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez Zespół Oceniający strategię powołany przez Wójta Gminy. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany.

Zespół Oceniający zostanie powołany zarządzeniem wójta, a w jego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji. Zasady działania zespołu zostaną określone w zarządzeniu.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane pod każdym celem strategicznym wskaźniki monitoringowe. Przygotowany wykaz nie wyczerpuje wszystkich wskaźników, jakie mogą być zastosowane w procesie monitorowania realizacji strategii. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Przez cały okres realizacji strategii prowadzony będzie monitoring bieżący. Zebrane w jego toku informacje przyczynią się do identyfikacji problemów oraz zapobiegania im. Sprawozdanie z bieżącego monitoringu będzie corocznie przedstawiane Wójtowi i Radzie Gminy. Główną rolę spełniał będzie monitoring zewnętrzny, który zostanie przeprowadzony na zakończenie Strategii. Zebrane informacje dadzą odpowiedź czy i do jakiego stopnia cele strategii były odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

3.3 Prognoza zmian

Zmianą społeczną jest cyt.: „(...) różnica między stanem systemu społecznego (grupy, organizacji) w jednym momencie czasu i stanem tego samego systemu w innym momencie czasu. Stan wcześniejszy i stan późniejszy różnić się mogą pod rozmaitymi względami. Po pierwsze – może nastąpić zmiana składu systemu (...) Migracje, rekrutacja do grupy, mobilizacja, reforma organizacyjna to niektóre przykłady zmian tego typu. Po drugie – może nastąpić zmiana struktury systemu, a więc modyfikacja różnorodnych sieci powiązań między elementami: interakcji, interesów, norm i idei. (...) Po trzecie – może nastąpić zmiana funkcji pełnionych przez elementy systemu (...) Po czwarte – może nastąpić zmiana granicy systemu (...) Po piąte – mogą nastąpić zmiany w otoczeniu systemu. Zmiana społeczna oznacza pojedynczy epizod, przejście od jednego stanu systemu do drugiego.”

Realizacja działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych wypracowanych w niniejszym dokumencie powinna przyczynić się m.in. do:

- poprawy sytuacji rodzin i osób w trudnej sytuacji materialnej,
- objęcia dożywianiem wszystkich dzieci potrzebujących, uwrażliwienia społeczności lokalnej na problem ubóstwa,
- podniesienia kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenia ich szans na podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy,
- zwiększenia liczby osób z terenu Gminy zaktywizowanych zawodowo,
- zmniejszenia skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia, dziedziczenia biedy
- zwiększenia lokalnej liczby miejsc pracy,
- zmniejszenia liczby osób bezrobotnych,
- eliminowania zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy i w życiu społecznym,
- wzrostu liczby podmiotów gospodarczych, w tym podmiotów ekonomii społecznej,
- zmniejszenia liczby rodzin i osób zagrożonych bezdomnością,
- zmniejszenia liczby beneficjentów pomocy społecznej,
- spadku liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla rodzin z problemami,
- podniesienia jakości kształcenia w placówkach oświatowych,
- zwiększenia szans edukacyjnych dzieci mających problemy w nauce,
- zróżnicowania form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- zmniejszenia skali przemocy w rodzinie,
- polepszenia dostępu do podstawowych usług zdrowotnych, jak również specjalistycznych usług medycznych,

- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie przestrzegania ograniczeń epidemiologicznych, profilaktyki zdrowotnej i zdrowego trybu życia, zwiększenia liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących na co dzień zasady zdrowego trybu życia,
- zwiększenia udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- uwrażliwienia lokalnego społeczeństwa na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych, podniesienia jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym,
- poprawy komfortu funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.
- spadku przestępczości, w tym wśród nieletnich,
- poszerzenia wiedzy uczniów w zakresie przestępczości i jej skutków, zapobiegania patologiom wśród nieletnich,
- umocnienia przekonania o korzyściach współpracy sąsiedzkiej w walce z przestępczością, zwiększenia bezpieczeństwa na drodze,
- podniesienia poziomu profesjonalizacji kadry w jednostkach pomocy społecznej,
- zwiększenia jakości świadczonych usług społecznych i zdrowotnych,
- zróżnicowania form i zwiększenia efektywności współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej,
- zwiększenia aktywności mieszkańców, wzrostu liczby inicjatyw społecznych,
- podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców o podejmowanych przez samorząd działaniach i zamierzeniach.

3.4 Programy i projekty

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa będzie skuteczną, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów i projektów zgodnych z przyjętymi w dokumencie działaniami. Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od ich charakteru. Mogą one być przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Gminy.

3.5 Programy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa na lata 2021-2025 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy: Gminny Program Wspierania Rodziny,

1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
4. Program współpracy Gminy Padew Narodowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

3.4.2. Projekty

W ramach strategii mogą być realizowane projekty. Ich realizacja jest niezwykle wskazana niemniej będzie możliwa dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.

Uwagi końcowe

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa na lata 2021-2025 realizowane będą w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie wszystkich jednostek samorządowych Gminy i innych podmiotów, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej oraz działających na wyższym szczeblu administracyjnym.